

Innovasjonsdistrikter i Bærum

Forstudie om muligheter for utvikling av innovasjonsdistrikter

Foto: epixx / iStock

Forord

Menon Economics har på oppdrag for Bærum Kommune gjennomført en forstudie om muligheter for utvikling av ett eller flere innovasjonsdistrikter på Lysaker, Fornebu, Nordvest-området, Bekkestua, Høvik og Sandvika. Analysen fungerer som en oppdatering av forstudien fra 2022, som tok utgangspunkt i Skøyen, Lysaker og Fornebu.

Ansvarlig for prosjektet hos Menon har vært Leo A. Grünfeld, mens Henrik Motrøen Foseid har vært prosjektleder.

Vi takker Bærum Kommune for oppdraget og nyttig sparring. Menon står ansvarlig for alt innhold i rapporten.

Juli 2026

Leo A. Grünfeld
Prosjektansvarlig
Menon Economics

Juli 2026

Henrik Motrøen Foseid
Prosjektleder
Menon Economics

Om Menon Economics

Menon Economics analyserer økonomiske problemstillinger og gir råd til bedrifter, organisasjoner og myndigheter. Vi er et konsultentselskap som opererer i grenseflatene mellom økonomi, politikk og marked.

Menon kombinerer samfunns- og bedriftsøkonomisk kompetanse innenfor fagfelt som samfunnsøkonomisk lønnsomhet, verdsetting, nærings- og konkurranseøkonomi, strategi, finans og organisasjonsdesign. Vi benytter forskningsbaserte metoder i våre analyser og jobber tett med ledende akademiske miljøer innenfor de fleste fagfelt.

Les mer om vårt arbeid på menon.no.

Innhold

Sammendrag	4
1 Innledning og bakgrunn	7
1.1 Om rapporten	7
1.2 Metodisk tilnærming	8
2 Hva er et innovasjonsdistrikt og hvordan skapes det?	9
2.1 Kunnskapsbasert næring trives der avstandene er korte	9
2.2 Tre typer innovasjonsdistrikter	10
2.3 Eksempler på «Urbanized Science Parks»	11
2.4 Hvordan skape gode innovasjonsdistrikter av typen «Urbanized Science Parks»?	12
2.5 Indikatorer for et godt innovasjonsdistrikt	14
3 Kjennetegn ved områder i Bærum	15
3.1 Områdene, geografien og befolkningen	16
3.2 Næringslivet i områdene	22
3.3 Områdenes innovasjonskraft	26
3.4 Viktige kunnskapsaktører i områdene	30
3.5 Innslag av aktører fra offentlig forvaltning	32
4 Områdenes styrker og svakheter som innovasjonsdistrikter	33
4.1 Lysaker	33
4.2 Fornebu og Fornebuporten	34
4.3 Sandvika og Høvik	34
4.4 Bekkestua og Nordvest	35
5 Samlet vurdering for Bærum	36
Vedlegg	38
5.1 Kjente innovasjonsdistrikter	38
5.2 Geografisk avgrensning	39
5.3 Justering av sentrale selskapers geografiske plassering	40

Sammendrag

Menon Economics har på oppdrag for Bærum kommune gjennomført en forstudie om muligheter for å utvikle ett eller flere innovasjonsdistrikter i kommunen. Studien oppdaterer forstudien fra 2022 og ser på seks områder: Lysaker, Fornebu, Høvik, Sandvika, Bekkestua og Nordvest i Bærum. Hovedbildet er at Bærum allerede har en av landets tyngste konsentrasjoner av kunnskaps- og teknologibedrifter, men at noen avgjørende brikker mangler før det kan kalles og fungere som et innovasjonsdistrikt.

Nærhet skaper innovasjon, og Bærum hører til typen «urbanized science park»

Et innovasjonsdistrikt er langt mer enn at bedrifter ligger på samme sted. Det er et flerfunksjonelt byområde med en kritisk masse av kunnskaps- og næringsaktører, der bedrifter, gründermiljøer, investorer og kunnskapsinstitusjoner veves sammen med byens infrastruktur og tjenestetilbud. Forskningen forklarer verdien av slik nærhet med tre krefter: korte avstander øker utvekslingen av kunnskap (læring), arbeidstakere og arbeidsgivere finner lettere hverandre (kobling), og felles infrastruktur blir rimeligere når mange aktører deler på den (deling).

Litteraturen skiller mellom tre modeller. I «anchor plus» vokser distriktet fram rundt én tung ankerinstitusjon, gjerne et universitet eller sykehus. I «re-imagined urban areas» er det selve stedet som transformeres, typisk nedslitte havne- og industriområder nær sentrum. Den tredje modellen, «urbanized science park», går motsatt vei: et opprinnelig spredt og bilbasert næringsområde gjøres urbant over tid ved å tilføre tetthet, boliger, fasiliteter og kollektivtransport. Det er denne modellen Bærum har potensial til å anvende. Erfaringene fra slike parker som Kista i Stockholm, Otaniemi i Espoo, Adlershof i Berlin og Research Triangle Park i USA viser at en slik omforming ikke skjer av seg selv. Den krever en bevisst og tålmodig strategi langs noen få akser. Det viktigste enkeltgrepet er en kapasitetssterk kollektivforbindelse; uten den forblir området bilavhengig og isolert, slik Sophia Antipolis lenge var. Derneft må det bygges boliger og tjenester som gjør området levende hele døgnet. Det er en stor fordel med et tydelig akademisk anker som leverer talent og trekker til seg bedrifter, og et sterkt episenter med møteplasser der nærheten faktisk omsettes i samarbeid. Til slutt må det finnes én koordinerende eier av prosessen, forankret i lokale, regionale og nasjonale planer. Samlokalisering alene gir nemlig ikke innovasjon.

Tyngdepunktet ligger i øst, på Lysaker og Fornebu

I 2025 arbeidet om lag 76 000 personer i Bærum, og kommunen har en svært høy andel sysselsatte innen tekniske konsulenttenester, IT og telekom. Aktiviteten er sterkt konsentrert i de østlige delene. Lysaker er klart størst, med rundt 20 500 sysselsatte i privat sektor og om lag 1 200 aktive bedrifter. Det er nær en fjerdedel av alle bedriftene i utvalget. Fornebu og Sandvika følger med henholdsvis 15 400 og 10 500 sysselsatte. Konsentrasjonen er enda tydeligere målt i verdiskaping: Lysaker og Fornebu står til sammen for over 80 prosent, og Fornebu for nesten halvparten.

Områdene har ulike profiler. Fornebu er sterkest spesialisert, med IKT og petroleum som til sammen utgjør nesten 70 prosent av sysselsettingen. Her huser man tunge lokomotiver som Telenor, Equinor og Aker Solutions. Høvik domineres fullstendig av DNV og maritim næring. Lysaker har den bredeste sammensetningen, med sterke miljøer innen finans, petroleum, energi, maritim virksomhet og IKT, og rommer også forskningsmiljøer som Fridtjof Nansens Institutt, Norges forskningsråd og NOKUT. Sandvika og Bekkestua er først og fremst handels- og tjenestesentre, mens Nordvest mangler en tydelig næringsprofil og har lite kunnskapsintensiv aktivitet.

Næringslivet i korridoren for E18 er gjennomgående mer produktiv enn både Oslo og landet for øvrig, og det innoveres mer. Lysaker har hatt en årlig vekst i verdiskaping på rundt 30 prosent siden 2015, raskere enn alle referanseområdene, og veksten drives av økt produktivitet mer enn av flere ansatte. Fornebu har kommunens yngste og mest dynamiske næringsliv, der om lag en tredel av bedriftene er etablert etter 2019. At det forskes mye, ser vi også i SkatteFUNN-ordningen: av nær 3 400 prosjekter i områdene i perioden 2020 til 2024 var om lag 1 200 knyttet til selskaper på Lysaker og rundt 1 000 i Sandvika.

Områdene henger tett sammen langs fjorden

For et innovasjonsdistrikt er korte avstander mellom aktørene avgjørende. Kollektivt faller områdene i tre soner. Fjordkorridoren – Høvik, Sandvika, Lysaker og Fornebu – henger tett sammen, med 3 til 12 minutters reisetid, og fungerer i praksis som ett sammenhengende arbeidsmarked. Bekkestua er en mellomsonen som er godt koblet østover, men har svakere forbindelser mot Sandvika og Høvik enn den korte geografiske avstanden skulle tilsi. Fornebubanen, som etter planen åpner i 2029, vil knytte Fornebu og Lysaker direkte til Skøyen, Majorstuen og resten av T-banenettet, med rundt 12 minutter fra Majorstuen til Fornebu. Den styrker dermed koblingen østover mot Oslo betydelig, men endrer lite for de interne forbindelsene mot Rud og Bekkestua. For Fornebu og Lysaker er banen ikke et supplement, men en forutsetning for å fungere som ett distrikt. Grensen mellom de to områdene er allerede i dag uskarp, og med Fornebubanen og videre by- og boligutvikling på begge sider av Lysakerelva vil trolig Lysaker og Fornebu over tid vokse sammen til ett sammenhengende byområde og arbeidsmarked.

Den kritiske massen er på plass, men ankeret, episenteret og eierskapet mangler

Bærum har flere av forutsetningene et innovasjonsdistrikt krever. Den kritiske massen er allerede der: Lysaker og Fornebu utgjør en av landets tyngste konsentrasjoner av kunnskaps- og teknologibedrifter, med et høyproduktivt og FoU-intensivt næringsliv og en arbeidsstyrke med høyt utdanningsnivå. Områdene i fjordkorridoren henger tett sammen kollektivt, og koblingen styrkes ytterligere med Fornebubanen. Eiendomsaktørene har lagt omfattende planer: på Lilleaker planlegger Mustad Eiendom en åpen bystruktur med gater, torg og en blanding av bolig og næring, Statkraft-bygget på Lysaker blir ledig fra 2028, og på Fornebuporten finnes det allerede et operativt innovasjonsmiljø gjennom RunwayFBU og Aker Tech House. Transformerbare arealer og naturlige episentre kan dermed etableres relativt lett.

Den største svakheten er fraværet av en akademisk ankerinstitusjon. Verken Lysaker eller Fornebu er koblet til et universitet eller forskningsmiljø som leverer en jevn strøm av talent og en grunn til at bedrifter vil ligge nettopp her. I tillegg er bedriftene samlokalisert, men ikke koblet: mye av FoU-aktiviteten foregår internt i de store selskapene og i samarbeid med eksterne universiteter, ikke gjennom lokalt samspill i området. Det mangler også et tydelig episenter med felles møteplasser og testfasiliteter, og ingen samlende aktør har i dag ansvaret for å koordinere utviklingen av korridoren. Fornebu trekkes dessuten ned av en spredt struktur som er lite tilrettelagt for gående og syklende.

Lysaker bør være noden, med Fornebu som motor og en teknisk høyskole er det viktigste grepet

Den mest robuste strategien er å forankre noden ved Lysaker stasjon og utvikle Lysaker og Fornebu som ett sammenhengende distrikt langs fjordkorridoren. Lysaker peker seg ut som den naturlige noden: det er det klart mest aktive næringsområdet, det mest sentrale knutepunktet i hele korridoren, og det har konkrete transformasjonsplaner gjennom Lilleakerbyen. Fornebu er det sterkeste komplementære området, med spesialisert tyngde, ledig areal og rask boligvekst, men hemmes inntil

videre av spredt struktur og svakere intern kollektivdekning. Sandvika og Høvik kan kobles på som forgreninger, Høvik særlig som et maritimt og energifaglig forskningsanker gjennom DNV.

Det grepet som monner mest, er å bøte på mangelen på et akademisk anker. Menon anser det som Bærums sterkeste trekk å begynne forberedelsene til en teknisk høyskole på Lysaker eller Fornebu, med ambisjon om å vokse til et teknologiuniversitet rettet mot IT og kunstig intelligens. Oslo-regionen mangler i dag et sterkt teknisk universitet, og en slik institusjon ville passe godt sammen med de teknologitunge miljøene i korridoren. Den kan bygges i samarbeid med aktører som Høyskolen Kristiania og USN, eventuelt utenlandske institusjoner som Chalmers eller IT-universitetet i København. Sammen med en tydelig koordinerende eier, forankret i lokale, regionale og nasjonale strategier, vil et slikt anker kunne fylle episenteret med innhold og gjøre nærheten mellom aktørene om til reell læring, kobling og deling.

1 Innledning og bakgrunn

1.1 Om rapporten

I denne rapporten presenterer vi en forstudie om muligheter for utvikling av et eller flere innovasjonsdistrikter i Bærum. Forstudien må leses i lys av Bærum kommunes strategiske næringsplan og Bærum Smart City sine mål og strategier. Tiltaket skal bidra til å øke den teknologidrevne innovasjonen for å skape gode bærekraftige løsninger. Det skal nås gjennom tverrsektorielt samarbeid der offentlige aktører, næringsliv og akademika går sammen for å teste, utvikle og skalere løsninger som styrker Bærums bærekraft og konkurransekraft. Kommunen har som mål å bygge opp under regionens arbeid rundt mobilitet, smartby, kunstig intelligens, datasikkerhet, høyteknologi og digitalisering.

Rapporten bygger på samme design som tilsvarende forstudie fra oss fra 2022 om muligheter for utvikling av ett eller flere innovasjonsdistrikter i Skøyen-, Lysaker- og Fornebuområdet.

Bærum byr i dag på en rekke muligheter som man nettopp forbinder med kjennetegn ved innovasjonsdistrikter. Enkelte områder i kommunen har en høy tetthet av kunnskapsbasert næringsliv, man har tydelige geografiske opphopninger av næringsaktivitet med et rikt utvalg av servicefunksjoner. Områdene har tilgang på en stor og kunnskapsrik arbeidsstyrke og man kan tilby attraktive bomuligheter i umiddelbar nærhet. Eiendomsaktørene i distriktene har også staket ut omfattende planer for videre utvikling av områdene som gjør det enklere å trekke områdene i retning av å bli velfungerende innovasjonsdistrikter. Men vi finner også enkelte kjennetegn som nok begrenser innovasjonspotensialet, som fravær av høyskoler og universitetsinstitusjoner og markante geografiske avstander internt mellom områdene i Bærum. Etableringen av Fornebubanen står som et helt sentralt element i et fremtidig arbeid med å etablere innovasjonsdistrikter i denne vestlige korridoren inn mot Oslo sentrum.

I årene etter årtusenskiftet har man sett en klar tendens til at det vokser frem geografiske distrikter i land med mye kunnskapsproduksjon der store og små bedrifter, universiteter, kunnskapsinstitusjoner, gründermiljøer og investorer velger å lokalisere seg. Aktørene nyter godt av korte avstander, mange felles møteplasser, lett tilgang på kompetanse og ikke minst et stort utvalg av kompetansearbeidsplasser. Hva er det som gjør disse distriktene så innovative? Forskningen peker særlig på tre tydelige drivere: kortere avstander mellom aktører øker utvekslingen av kunnskap (læring), arbeidstakere og arbeidsgivere matches lettere når de er lokalisert i nærheten av hverandre (kobling), og når mange organisasjoner er samlet ett sted får de lavere kostnader ved etablering og finansiering av fellesgoder (deling).

Et innovasjonsdistrikt må utvikles flerfunksjonelt og ha en kritisk masse av kunnskaps- og næringsaktører. Det må tilrettelegges for å koble mennesker og aktører sammen – både fysisk, sosialt og digitalt – gjennom å sikre felles møteplasser, utvikle sterk delekultur og god fysisk infrastruktur. Det må også være enkelt å forflytte seg ved å gå, sykle eller ta kollektivtransport. For å skape et levende og attraktivt område er det viktig å legge til rette for kulturfunksjoner, handel, restauranter og boliger.

1.2 Metodisk tilnærming

Rapporten bygger på tre metodiske elementer: en litteraturgjennomgang, en kvantitativ kartlegging basert på registerdata, og en kvalitativ vurdering av områdenes styrker og svakheter som innovasjonsdistrikter. Analysen følger samme design som forstudien fra 2022 om Skøyen, Lysaker og Fornebu, tilpasset de seks analyseområdene i Bærum.

Kapittel 2 gjennomgår forskningslitteraturen om innovasjonsdistrikter. Gjennomgangen dekker hvordan nærhet mellom aktører skaper læring, kobling og deling, hvilke modeller som finnes for utvikling av slike distrikter, og hvilke grep som har vist seg å fungere i sammenlignbare parker internasjonalt. Den munner ut i et sett med indikatorer som vi bruker til å vurdere Bærums forutsetninger som innovasjonsdistrikt.

Kapittel 3 kartlegger de seks analyseområdene kvantitativt, med registerdata om næringsstruktur, sysselsetting, verdiskaping og innovasjonsaktivitet. Områdene er avgrenset etter postnummer, i motsetning til 2022-rapporten, som kombinerte kommunegrenser og skjønsmessige justeringer på gatenivå. Avgrensningen og enkelte manuelle justeringer av selskapers geografiske tilhørighet er beskrevet i vedlegg 5.2 og 5.3. Datakildene som ligger til grunn for kartleggingen, er beskrevet under.

Denne analysen bygger på en rekke ulike datakilder. Datakildene er kort beskrevet under.

Menons regnskapsdatabase. Regnskapsdatabasen danner grunnlaget for kartleggingen av økonomiske nøkkeltall i områdene, herunder omsetning, verdiskaping, sysselsetting og lønnsomhet. Databasen spiller også en viktig rolle i å identifisere foretakenes geografiske tilhørighet, basert på forretningsadresse. Databasen inneholder regnskapsteknisk informasjon for alle regnskapspliktige foretak tilbake til tidlig 1990-tall. Tallene benyttet i denne analysen omfatter regnskaper til norske juridiske enheter i regnskapsdatabasen (ikke konsoliderte konserntall).

SSB Statistikkbanken. Vi benytter SSB for å innhente befolknings-, og sysselsettingsstatistikk fordelt på kommune- og delområdenivå, som grunnkretser.

Entur. Vi har benyttet Entur til å beregne reisetider med kollektivtransport mellom sentrale stasjoner i analyseområdene, via Enturs journey planner-API.

Virkemiddeldatabasen (Forskningsrådet). Brukt til å kartlegge omfanget av SkatteFUNN-prosjekter i de ulike analyseområdene. Av hensyn til skattemessig taushetsplikt er analysen basert på antall prosjekter som har mottatt støtte gjennom ordningen, ikke kronebeløp. SkatteFUNN er en skattefradragssordning for bedrifter som skal utvikle en ny vare, tjeneste eller produksjonsprosess.

2 Hva er et innovasjonsdistrikt og hvordan skapes det?

I dette kapitlet tar vi for oss hvorfor kunnskapsbasert næring trives der avstand er kortere med erfaringer fra andre byer og eksempler på hva som må til for å skape et innovasjonsdistrikt. Flere land med sterke kunnskapsmiljøer følger nå den samme aktive og bevisste strategien for å styrke innovasjonsevnen og tiltrekke seg kunnskapsintensivt næringsliv. De utvikler kompakte geografiske distrikter der de tilrettelegger for at store og små bedrifter, gründermiljøer og investorer kan lokalisere seg i tilknytning til universiteter, sykehus og sterke forskningsinstitutter. Distriktene kjennetegnes av korte avstander, mange felles møteplasser, lett tilgang på kunnskapen og finansieringen man trenger. Ikke minst preges de av et stort utvalg av mulige kunnskapsarbeidsplasser.

2.1 Kunnskapsbasert næring trives der avstandene er korte

Kortere avstander mellom mennesker bidrar til at de øker utvekslingen av kunnskap. Studier av bedrifters og forskeres patentering viser for eksempel at jo kortere den geografiske avstanden er til de som har utviklet andre relaterte patenter og innsikt, jo hyppigere blir disse sitert. Reduserer du den fysiske avstanden med 10 prosent mellom aktørene, så øker sannsynlighet for sitering dem imellom med 4 prosent. Vi snakker med andre ord om at avstand har sterke effekter på læring.

Geografisk opphoping fører, gjennom kobling, læring og deling, til økonomisk aktivitet og kan finne sted på mange nivåer, og kan skje i form av regioner, byer, bydeler og bygningsmasser (Duranton & Puga, 2003). For eksempel vil arbeidstakere og arbeidsgivere kobles lettere når de er lokalisert i nærheten av hverandre (Petrongolo & Pissarides, 2000).¹ I tillegg viser empiriske analyser at når mange organisasjoner er samlet ett sted får de lavere kostnader når fellesgoder (som transportløsninger, møteplasser og læringsarenaer) skal etableres og finansieres.

Samlokalisering i økonomien kan skje på mange nivåer. Det kan skje gjennom de små næringshagene rundt om i landet som fungerer som avanserte kontorfellesskap. Det kan skje gjennom innovasjonsbygg der man har tilrettelagt for innovative bedrifter med behov for utstyr, spesielle lokaler og samspill med leverandører og kunder i samme bygg. I industriparker og innovasjonssentre samlokaliseres langt flere bedrifter på samme sted og de nyter godt av de tre kreftene vi har pekt på. Gode eksempler er Mo Industripark i Mo i Rana, Herøya Industripark i Grenland, Oslo Cancer Cluster ved Radiumhospitalet, innovasjonssenteret på Kjeller og Forskningsparken i Oslo.

Innovasjonsdistrikter er geografiske byområder som utvikles flerfunksjonelt og inneholder en kritisk masse av kunnskaps- og næringsaktører, der det tilrettelegges for å koble mennesker og aktører sammen både fysisk, sosialt og digitalt. Et innovasjonsdistrikt er noe langt mer enn samlokalisering av ulike funksjoner. Kunnskapsinstitusjoner og næringsliv veves sammen med byens infrastruktur og tjenestetilbud, offentlige etater og boligarealer, på en måte som stimulerer innovasjonsøkosystemet og muliggjør vekst og utvikling. Distriktet blir en integrert del av byen, og sikrer korte avstander og attraktive møteplasser der alle aktørgrupper kan nyte godt av felles ressurser gjennom læring, kobling og deling. Forskerne Katz og Wagner (2014) dokumenterer hvordan slike innovasjonsdistrikter i USA forsterker innovasjonsevnen og skaper grunnlag for særlig høy vekst.

¹ Petrongolo, B., & Pissarides, C. A. (2001). Looking into the black box: A survey of the matching function. *Journal of Economic Literature*, 39(2), 390–431. <https://doi.org/10.1257/jel.39.2.390>

2.2 Tre typer innovasjonsdistrikter

Mye av arbeidet tidlig i perioden handlet om å definere og klassifisere hva et innovasjonsdistrikt faktisk er. Yigitcanlar, Adu-McVie og Erol (2020)² har levert en mye sitert systematisk gjennomgang i *Land Use Policy* som utviklet et konseptuelt typologirammeverk. Den sporer utviklingen fra 1900-tallets isolerte, innadvendte og enkeltformålede vitenskaps- og teknologiparker til 2000-tallets mer integrerte, kunnskaps- og innovasjonsdrevne bydeler. Den klassiske inndelingen fra Katz & Wagner (2014) deler innovasjonsdistrikter inn i tre typer eller modeller: «anchor plus», «re-imagined urban areas» og «urbanized science park». Disse brukes fortsatt som referansepunkt i nyere empiriske studier. De tre modellene er ikke gjensidig utelukkende. Mange virkelige distrikter er blandinger, men de fungerer som et nyttig kart over de typiske utviklingsbanene.

Anchor plus. Dette er den klassiske modellen i sentrum og indre by av større byer, der utviklingen organiseres rundt én eller flere tunge ankerinstitusjoner. Modellen, slik den ses i Cambridge, Philadelphia og St. Louis, bygger arealblandet utvikling rundt store institusjoner som sykehus og universiteter, og trekker til seg en rik base av relaterte bedrifter og gründere, inkubatorer og tjenester som lever av nærheten til forskningsmiljøet. Kjernen i modellen er altså at en allerede etablert, sterk institusjon «sår» et helt økosystem rundt seg.

Re-imagined urban areas. Her er det ikke en institusjon, men selve stedet som er utgangspunktet. Modellen, slik den ses i Boston og Seattle, kjennetegnes av industri- eller lagerområder som gjennomgår en fysisk transformasjon for å bygge et nytt grunnlag for innovasjonsdrevet vekst. Typisk dreier det seg om nedslitte havne- eller industriområder som har en attraktiv beliggenhet, de ligger nær sentrum og kollektivknutepunkter, og de gjenreises og kobles gjerne tilbake til byøkonomien. Drivkreftene er kollektivtilgang og nærhet til ankerbedrifter. Brooklyn Navy Yard og Boston Seaport er typiske eksempler. Dette handler altså om byfornyelse og transformasjon av eksisterende areal.

Urbanized science park. Den tredje modellen går motsatt vei av de to første: i stedet for å bli mer urban fra start, må den bli urban over tid. Innovasjonsdistrikter i Bærum vil fort komme inn under denne modellen. Det dreier seg om tradisjonelt isolerte, spredte innovasjonsområder som urbaniseres ved å øke tettheten og bygge ut handel og restauranter. Bakgrunnen er at de gamle, bilbaserte forskningsparkene utenfor byene sliter med å holde på folk og bedrifter. Selv etablerte forskningsparker urbaniserer seg fordi arbeidstakerne foretrekker gangbare lokalsamfunn, og fordi bedriftene ønsker å ligge nær andre bedrifter. Modellen handler altså om å tilføre tetthet, boliger, fasiliteter og kollektivtransport til et eksisterende, men oppstykket næringsområde.

² Yigitcanlar, T., Adu-McVie, R., & Erol, I. (2020). How can contemporary innovation districts be classified? A systematic review of the literature. *Land Use Policy*, 95, 104595. <https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2020.104595>

2.3 Eksempler på «Urbanized Science Parks»

I tabellen nedenfor lister vi opp ti innovasjonsdistrikter (parker) som opprinnelig var spredte og bilbaserte, og som ble urbanisert med boliger, fasiliteter og skinnegående kollektivtransport. Som nevnt er det disse som ligger tettest opp til potensielle innovasjonsdistrikter i Bærum.

Sted	Opprinnelig utgangspunkt	Urbaniseringsgrep	Relevans for Bærum
Research Triangle Park (Raleigh–Durham, USA)	Etablert 1959; om lag 7 000 acres med lavt utnyttede, enkeltformålede forsknings- og kontorbygg	«RTP 3.0» og Hub RTP tilfører boliger, handel, hotell og en tett bynode; ambisjon om gangbar «15-minuttersby»; reguleringsgodkjent i 2025	Skoleeksemplet på omforming fra spredt park til urbant distrikt; viser hvilke grep og hvor lang tid som kreves
Kista Science City (Stockholm, Sverige)	IT-park fra 1970-tallet rundt Ericsson og KTH	Utviklet fra industripark til «science city» med t-bane, kjøpesenter koblet til stasjonen og betydelig boligmasse	Nordisk parallell: teknologitugt næringsliv kombinert med kollektivløft og boliger
Adlershof / WISTA (Berlin, Tyskland)	Vitenskaps- og teknologipark på 4,6 km ² med om lag 1 300 bedrifter og Humboldt-institutter	Om lag 3 900 boliger ved utgangen av 2025 («Wohnen am Campus»), barnehager og handel; gradvis omforming til science city	Viser bevisst integrering av boliger i en forskningspark
one-north (Singapore)	Masterplanlagt distrikt (delvis tegnet av Zaha Hadid) med klyngene Biopolis, Fusionopolis og Mediapolis	Bygget urbant fra start, med boliger og serviceleiligheter, handel og egen MRT-stasjon, nær NUS og INSEAD	Eksempel på å planlegge urbant fra begynnelsen i stedet for å reparere i ettertid
Sophia Antipolis (Frankrike)	Europas første teknologipark; 2 400 hektar, om lag 2 500 bedrifter og over 38 000 sysselsatte; spredt og bilbasert	Lokale myndigheter dreier fra ren produksjonsorientering mot boliger, tjenester og fasiliteter	Advarsel om hva som skjer uten tidlig urban planlegging
Otaniemi/Keilaniemi (Espoo, Finland)	Aalto-universitetets campus med VTT og over hundre oppstartsbedrifter	Metrostasjon (2017) og bybane; boliger for om lag 7 000; Otaniemi og Keilaniemi smelter sammen; elleve minutter til Helsinki	Den nærmeste parallellen til Fornebu/Lysaker og Bærum i skala og virkemidler
Paris-Saclay (Frankrike)	Stort forsknings- og universitetsplatå (Paris-Saclay-universitetet, École Polytechnique, CEA)	Omforming til urbant universitetscampus; metrolinje 18 (Grand Paris Express) fra 2026	Viser hvordan en stor klynge knyttes til byen med skinnegående transport
Stanford Research Park (Palo Alto, USA)	Verdens første universitetsforskningspark (1951); prototypen på forstadsparken	Innvevd i en stadig tettere bystruktur (Silicon Valley) over tid	Illustrerer utgangspunktet de øvrige eksemplene beveger seg bort fra
Tsukuba Science City (Japan)	Planlagt nasjonal vitenskapsby nordøst for Tokyo; statlige institutter og Tsukuba-universitetet	Knyttet tettere til Tokyo via hurtigtoget Tsukuba Express (2005)	Viser hvor isolert en ren forskningsenklave kan bli uten god byforbindelse
Daedeok Innopolis (Daejeon, Sør-Korea)	Forsknings- og teknologiklynge fra 1970-tallet; statlige institutter og KAIST	Gradvis bevegelse fra forskningsenklave mot et mer integrert innovasjonsdistrikt	Eksempel på langsom integrering i bystrukturen

2.4 Hvordan skape gode innovasjonsdistrikter av typen «Urbanized Science Parks»?

Erfaringene fra parker som Research Triangle Park, Kista, Adlershof, Otaniemi og Paris-Saclay viser at omformingen fra en spredt, bilbasert næringsområde til et levende innovasjonsdistrikt ikke skjer av seg selv. Den krever en bevisst og tålmodig strategi langs noen få avgjørende akser.

Det enkeltgrepet som går igjen i alle de vellykkede omformingene, er en kapasitetssterk kollektivforbindelse. Kista, Otaniemi og one-north fikk metro, Paris-Saclay fikk metrolinje 18, og Tsukuba ble løftet av et eget hurtigtog. Uten en slik akse forblir distriktet bilavhengig og isolert, slik den lenge var i Sophia Antipolis. For Fornebu og Lysaker er Fornebubanen derfor ikke et supplement, men en forutsetning.

En forskningspark blir først urban når folk også kan bo og leve der. Adlershof har bygget om lag 3 900 boliger, Otaniemi planlegger boliger for om lag 7 000, og Research Triangle Park har gjennom «RTP 3.0» åpnet for boliger, handel og hotell etter tiår med ren næring. Målet er et gangbart område der arbeid, bolig og tjenester ligger tett. Dette er hva mange omtaler som en «15-minuttersby».

De parkene som har lyktes, har gjerne et tydelig akademisk anker: KTH i Kista, Aalto i Otaniemi, Humboldt-universitetet i Adlershof og universitetene rundt Paris-Saclay. Et universitet eller forskningsmiljø leverer talent, forskningssamarbeid og en grunn til at bedrifter vil ligge nettopp her. Mangelen på et slikt anker er den mest grunnleggende svakheten ved både Fornebu og Lysaker.

En måte å kompensere for dette på er å skape et tydelig, sentralt og sterkt episenter med møteplasser. Research Triangle Park var i over femti år uten en eneste kafé, og lærdommen er at fasiliteter og uformelle møteplasser ikke er pynt, men selve limet i økosystemet. Et sterkt episenter – slik Hub RTP fungerer som «downtown» i parken gir distriktet en identitet og et naturlig samlingspunkt. I denne sammenheng er det viktig å presisere at samlokalisering ikke automatisk gir innovasjon. Det må bygges arenaer, programmer og en kultur for samspill mellom etablerte bedrifter, gründere og forskningsmiljøer, slik at nærheten faktisk omsettes i læring, kobling og deling.

Ingen av distriktene nevnt over har urbanisert seg selv. Research Triangle Park arbeider etter en femtiårsplan og måtte endre egne vedtekter for å tillate boliger, mens Kista og Adlershof har hatt dedikerte utviklingsselskaper. Suksess krever en tydelig eier av prosessen og en forankring i lokale og regionale planer.³ Disse planene må nesten ha urbane kvaliteter. Sophia Antipolis viser hva som skjer når urbane kvaliteter kommer for sent: kostbar ettermontering og spenninger mellom næring og beboere. Det lønner seg å planlegge for tetthet, boliger og kollektivtransport fra start, samtidig som strategien må kunne justeres når næringsstruktur og marked endrer seg.

I regi av EU har Rissola og Haberleithner (2020) nylig oppsummert erfaringene fra fem ulike innovasjonsdistrikter i Europa og USA. Det er noen tydelige fellestrekk som de mener ligger til grunn for suksessfulle etableringer av slike distrikter:

Det må finnes en hovedaktør som tar en tydelig og koordinerende rolle i utviklingen av distriktet. Aktørene skal legge til rette for interaksjon mellom de fem gruppene i helixen. Et innovasjonsdistrikt organiserer med andre ord ikke seg selv.

³ Se Rissolao og Haberleithner (2020) omtalt i boksen over

Etableringen må være tydelig forankret i lokale, regionale og nasjonale mål og strategier. Uten en forankring av denne formen blir det fort vanskelig å trekke i samme regning.

Et innovasjonsdistrikt blir ikke ledende uten rik tilgang på talent. Derfor bør distriktets innovasjonsaktivitet hvile på de sterke fagmiljøene, både i kunnskapsinstitusjonene og i bedriftene. Tilgang på gode studenter som kandidater til både forskning, entreprenørskap og etablerte bedrifter er helt avgjørende.

Tilgang til felles infrastruktur og fasiliteter er avgjørende for at samspillet mellom de fem aktørene skal fungere godt. Effektive og attraktive møteplasser, åpne testfasiliteter og laboratorier, gode konferanselokaler og mingleområder er viktige instrumenter for at økosystemet skal kunne fungere.

Innovasjonsdistriktet må rette det meste av sitt fokus mot det internasjonale. Jo mindre landet er, jo viktigere er dette. Det må derfor legges til rette for attraktive vilkår for besøk og etablering av utenlandske bedrifter og forskere.

2.4.1 Mer fokus på styring i utviklingen av distrikter

De senere årene har litteraturen om innovasjonsdistrikter dreid seg mer i retning av studier av styring eller Governance⁴. Parallelt med den akademiske litteraturen finnes nå også en voksende utredningslitteratur fra organisasjoner som Global Institute on Innovation Districts og World Economic Forum. WEFs Alliance for Urban Innovation kjørte i 2025 en dialogserie om styringsmodeller. I EU-sammenheng er det relevant å se distriktene i lys av bredere stedbaserte virkemidler som Regional Innovation Valleys under Horizon Europe, som sikter mot et mer robust, inkluderende og bærekraftig innovasjonslandskap.

Et nyere tema, utløst av pandemien, er hva utbredt hjemmekontor betyr for distrikter som nettopp er bygget på fysisk nærhet og "agglomerasjon". Mozaffarian m.fl. (2024)⁵ publiserte en systematisk gjennomgang om dette. Den undersøker hvordan fjernarbeid og "placelessness" påvirker framtidig planlegging av innovasjonsdistrikter, og peker på et kunnskapshull rundt det bygde miljøets rolle når stedstilknytningen svekkes.

Kritikk av innovasjonsdistrikter som usosiale

Siden 2020 har man sett et tydelig skifte mot en langt mer kritisk tilnærming.⁶ Flere studier dokumenterer at innovasjonsdistrikter kan forsterke sosial og økonomisk ulikhet. Forskningen peker på gentrifisering, romlig segregering og sosial ulikhet gjennom marginalisering av enkelte grupper. Et særlig innflytelsesrikt bidrag er Kayanans kritikk⁷ fra 2022. Basert på case-studier av Boston, Dublin og St. Louis argumenterer hun for at innovasjonsdistrikter har fungert som et verktøy for "austerity urbanism". Med det mener hun en midlertidig policy-strategi i påvente av at normal nyliberal byutvikling skulle gjenopptas etter finanskrisen. Annen forskning understreker at distriktene kan være

⁴ «Place», «policy» and «actors» as strategic dimensions of urban innovation districts: insights from a systematic literature review (2025). Innovation: Organization & Management (mottatt 2023, akseptert oktober 2025, publisert online 5. november 2025); systematisk gjennomgang av 64 utvalgte publikasjoner

⁵ Mozaffarian, L., Zandiatashbar, A. & Reyes-Sanchez, A. (2024). How Remote Working and Placelessness Affect Future Planning for Innovation Districts: A Systematic Review of the Literature. Journal of Planning Literature. <https://doi.org/10.1177/08854122241260721>

⁶ Defining inclusive innovation: challenges and lessons for innovation districts (2025). Regional Studies, Regional Science; parvis komparativ casestudie av Newcastle–Pittsburgh og Medellín–Belfast. <https://doi.org/10.1080/21681376.2025.2543915>

⁷ Kayanan, C. M. (2022). A critique of innovation districts: Entrepreneurial living and the burden of shouldering urban development. Environment and Planning A: Economy and Space, 54(1), 50–66. <https://doi.org/10.1177/0308518X211049445>

iboende ekskluderende, fordi konsentrasjonen av høyinntekts- og høykompetansejobber ofte er utilgjengelig for den lokale arbeidsstyrken.

2.5 Indikatorer for et godt innovasjonsdistrikt

Man finner et eget forskningsspor som handler om resultatindikatorer for innovasjonsdistrikter, fordi måling viser seg vanskelig.

Litteraturen beskriver typisk et knippe sammenvevde mål på flere nivåer. Det overordnede, klassiske målet er byøkonomisk fornyelse. Det primære formålet beskrives som å revitalisere det urbane vevet, tiltrekke investeringer og stimulere innovasjon, produktivitet, entreprenørskap og handel. Samtidig understrekes det at måloppnåelse ikke kan reduseres til avkastning alene: suksess omfatter også kvalitative variabler som lokalsamfunnsvekst, jobbskaping, utdanningsmuligheter og forskningsfinansiering ved universitetene.⁸

En studie av 22@Barcelona over distriktets 20-årige levetid argumenterer for at utforming av treffsikre indikatorer for å måle graden av måloppnåelse er et av hovedkravene for forsvarlig utvikling, men at det fortsatt finnes lite kunnskap og mangel på verktøy på dette området. Nyere arbeid forsøker å bøte på dette med flerdimensjonale rammeverk; en studie fra 2024 utviklet via to ekspertpaneler (Fuzzy Delphi og DEMATEL)⁹ setter opp et rammeverk med fire dimensjoner – urbant, økonomisk, sosialt og styring – og et sett på 37 indikatorer for å vurdere ytelse.

Et viktig funn knyttet til indikatorer for måloppnåelse er at målene ofte trekker i ulike retninger. WEF beskriver dette tydelig: noen distrikter er innrettet mot sosial verdi, lokale arbeidsplasser og støtte til små- og mikrobedrifter, mens andre må demonstrere kommersielle resultater som økt tomteverdi. Denne spenningen mellom kommersielle og sosiale mål er et mye diskuterte tema i den kritiske litteraturen.¹⁰

⁸ [Decoding Key Elements of Successful Innovation Districts - Counselors of Real Estate](#)

⁹ Rapetti, C., Pique, J. M., Etzkowitz, H., Miralles, F. & Duran, J. (2023). Development of Innovation Districts: A Performance Assessment. Triple Helix, 10(1), 77–124. <https://doi.org/10.1163/21971927-bja10040>

¹⁰ [What makes the best innovation districts tick? | World Economic Forum](#)

3 Kjennetegn ved områder i Bærum

I dette kapittelet tar vi for oss de ulike områdenes geografi, næringsstruktur, kunnskapsintensitet og andre relevante forhold. Næringslivet i området består i stor grad av faglig og forretningsmessig tjenesteyting som betjener store næringer her i landet som bygg og anlegg, maritim sektor, IKT og helsetjenester.

I følge tall fra SSB arbeidet 76 156 personer (15–74 år) i Bærum i 2025. Bærum har en svært høy andel ansatt innen tekniske konsulenttjenester, IT og telekom. Også olje og gass og forsikringstjenester står for en stor andel av de sysselsatte, sett opp mot disse næringenes rolle i Norge samlet.

Tabell 3-1 Næringsfordelt sysselsetting i Bærum og Norge

Næring	Bærum	Norge	Bærum %	Norge %
Arkitekter og tekniske konsulenter	5 667	63 418	7,4%	2,2%
IT-tjenester	5 407	69 430	7,1%	2,4%
Helsetjenester	4 954	259 999	6,5%	9,1%
Detaljhandel, unntatt med motorvogner	4 605	198 372	6,0%	6,9%
Undervisning	4 222	231 942	5,5%	8,1%
Omsorg uten botilbud, barnehager mv.	4 133	180 792	5,4%	6,3%
Off.adm., forsvar, sosialforsikring	3 964	184 578	5,2%	6,4%
Agentur- og engroshandel, unntatt med motorvogner	3 704	103 475	4,9%	3,6%
Telekommunikasjon	3 011	10 708	4,0%	0,4%
Pleie og omsorg i institusjon	2 954	156 773	3,9%	5,5%
Tjenester til bergverk og utvinning	2 257	35 699	3,0%	1,2%
Oppføring av bygninger	2 215	68 741	2,9%	2,4%
Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	2 093	136 225	2,7%	4,7%
Forsikring og pensjonskasser	1 677	12 415	2,2%	0,4%
Serveringsvirksomhet	1 494	77 541	2,0%	2,7%
Tjenester tilknyttet eiendomsdrift	1 325	54 434	1,7%	1,9%
Sports- og fritidsaktiviteter	1 226	29 512	1,6%	1,0%
Handel med og reparasjon av motorvogner	1 167	53 295	1,5%	1,9%
Finansieringsvirksomhet	1 157	30 653	1,5%	1,1%
Transporttjenester og lagring	1 123	32 851	1,5%	1,1%
Arbeidskrafttjenester	1 027	33 350	1,3%	1,2%
Landtransport og rørtransport	942	65 754	1,2%	2,3%
Anleggsvirksomhet	922	27 986	1,2%	1,0%
Hovedkontortjenester, administrativ rådgivning	821	17 226	1,1%	0,6%
Uoppgitt	772	18 296	1,0%	0,6%
Omsetning og drift av fast eiendom	742	28 821	1,0%	1,0%
Forretningsmessig tjenesteyting ellers	669	12 384	0,9%	0,4%
Finans-, forsikringshjelpetjenester	629	10 056	0,8%	0,4%
Forlagsvirksomhet	621	18 003	0,8%	0,6%
Juridisk og regnskapsmessig tjenesteyting	620	38 231	0,8%	1,3%
Annen personlig tjenesteyting	571	26 366	0,7%	0,9%
Annen faglig, vitenskapelig og teknisk virksomhet	514	16 144	0,7%	0,6%
Annet	4 070	567 492	5,3%	19,8%

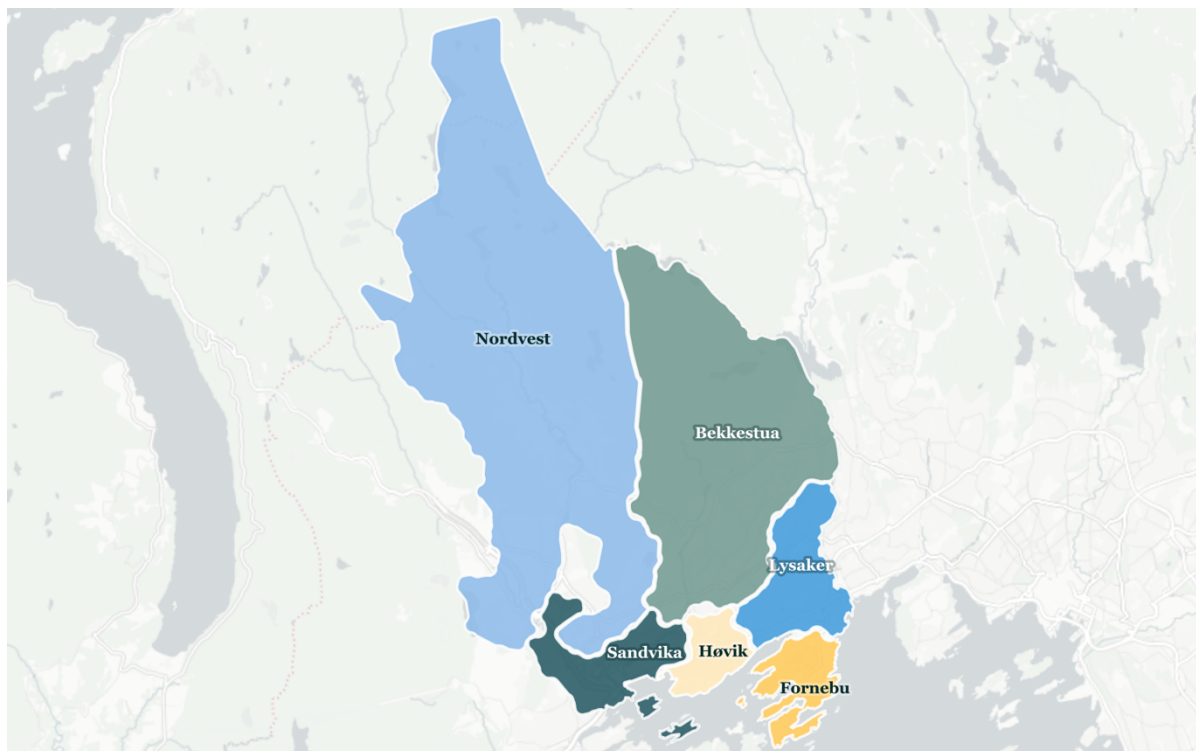
Sammenlignet med nasjonale snitt er næringslivet i områdene er jevnt over høyt produktive, og det innoveres lang mer enn andre steder. Når vi holder offentlig administrasjon, skoler og forvaltning utenom, har vi registrert rundt 63 000 sysselsatte som sprer seg på et bredt spekter av store og små foretak.

3.1 Områdene, geografien og befolkningen

Ønsket om å stimulere til fremveksten av et innovasjonsdistrikt må ta høyde for at geografiske avstander og klyngedannelse av ulike næringer spiller helt sentrale roller for stedenes egnethet. En vurdering av hvor i Bærum man har et stort potensial for etablering av et innovasjonsdistrikt må derfor legge til grunn en hensiktsmessig geografisk inndeling. Det er ikke rett frem å avgrense soner på en formålstjenlig måte. Vi har valgt å definere områder eller soner basert på opphoping av næringsvirksomhet og naturlige avgrensninger i form av lengre strekninger uten vesentlig innslag av næringsvirksomhet. Enkelte deler av Bærum har lite næring overhode. Dette gjelder særlig de nordlige delene av kommunen. Her har vi da valgt å betrakte disse som to områder som får noe omtale, men litt mindre enn de andre områdene.

Vi har delt Bærum inn i seks ulike geografiske områder, basert på postnumrenes geografiske nedslagsfelt. Det gir oss mulighet til å lokalisere bedriftene. Områdene er Sandvika, Nordvest, Bekkestua, Lysaker, Fornebu og Høvik. Inndelingen av områdene er illustrert i kartfiguren under.¹¹

Figur 3-1: Kart over analyseområdene (farger) vi ser på i denne rapporten. Kilde: Menon Economics og Kartverket / Geonorge.

E18 er hovedpulsåren gjennom de sørøstre delene av Bærum, og binder analyseområdene sammen i én sammenhengende næringskorridor i retning Oslo. Kartet under viser hvordan E18 beveger seg

¹¹ Områdene er definert med utgangspunkt i postnummer som geografisk enhet. I denne analysen tar vi kun utgangspunkt i de områdene som befinner seg innenfor Bærum kommunegrenser. Det innebærer særlig øst for Lysakerelven er ekskludert.

Sandvika: 1336, 1337, 1338, 1351, 1365.

Nordvest: 1339, 1346, 1348, 1349, 1350, 1353, 1354.

Bekkestua: 1344, 1356, 1357, 1359, 1361, 1362.

Lysaker: 1358, 1366, 1368, 1369.

Fornebu: 1360, 1364, 1367

Høvik: 1311, 1363.

gjennom sentrale områder i Bærum kommune. Aksen står sentralt i Bærums egen næringsstrategi, som løfter fram områdene langs E18 som en del av teknologiaksen fra Oslo til Kongsberg.

Figur 3-2: Kart over Sandvika, Høvik, Lysaker og Fornebu, med E18 gjennom områdene. Kilde: Menon Economics og Kartverket / Geonorge.

For et innovasjonsdistrikt, der kort avstander mellom aktørene er en del av de viktigste drivkreftene, er nettopp tilgjengelighet avgjørende. E18 muliggjør kort reisevei mellom områdene, og rask kobling til resten av hovedstadsområdet. Sammen med kollektivknutepunktene langs strekningen, særlig Lysaker og Sandvika gjør dette områdene attraktive for arbeidsplassintensiv virksomhet.

E18 utgjør fortsatt den klareste fysiske barrieren mellom Fornebu og Lysaker, samt Lilleaker som ligger i Oslo kommune. Deler av veien går i kulvert under Teleplan-området (Teleplanlokket), men skillet mellom områdene på hver side opprettholdes likevel i dag. Teleplanbyen utvikles på begge sider av lokket, og skal på sikt redusere denne barrieren. Prosjektet omfatter om lag 600 nye boliger mellom 900 og 1 100 arbeidsplasser på rundt 70 000 kvadratmeter. Prosjektet forventes å bli utviklet over en periode på 15 år. Vestre deler av prosjektet skal stå klart når Fornebubanen settes i drift i 2029, mens østre del er avhengig av at vestre lenke er ferdigstilt samme året. Dette vil trolig ikke være ferdig utbygd før en gang på 2030-tallet.¹²

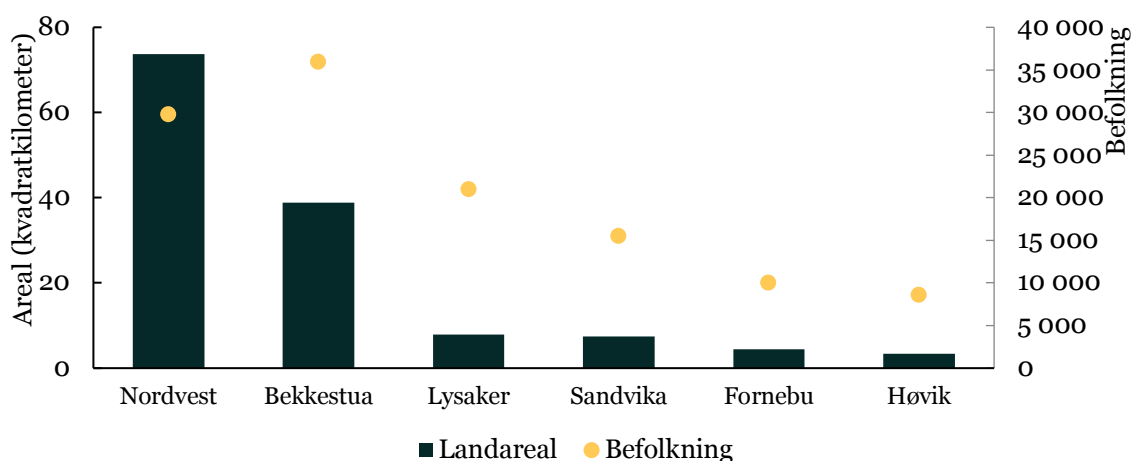
¹² Bærum kommune (2023). Teleplanbyen Vest. Tilgjengelig [her](#).

Geografisk avgrensning og avvik fra 2022-rapporten

Menon gjennomførte i 2022 en tilsvarende analyse, som definerte tre analyseområder. Områdene omfattet Skøyen, Lysaker og Fornebu, som Oslos vestre korridor. Avgrensningen fulgte hovedsakelig postnumre, men med justeringer på gatenivå. Skøyen lå i sin helhet i Oslo, og Lysaker strakk seg over kommunegrensen ved Lysakerelva til Lilleaker/CC Vest Granfoss og bygg mot Vækerø. I denne rapporten bruker vi en ren postnummerinndeling. Inndelingen dekker seks områder som i sin helhet ligger i Bærum kommune. Dette påvirker særlig Lysaker, som her er avgrenset til Bærum-siden av kommunegrensen. Denne og forrige rapport er derfor ikke direkte sammenlignbare.

Analyseområdene varierer betydelig i geografisk størrelse, som kartet over illustrerer. Arealene setter øvrige størrelser diskutert i denne rapporten i perspektiv, som befolkning, sysselsetting og ulik næringsaktivitet. Figuren under oppsummerer landarealet til de ulike analyseområdene målt i kvadratkilometer.

Tabell 3-2: Landareal per område målt i kvadratkilometer og befolkning per område per 1.12.2025. Kilde: Menon Economics, SSB, kystkontur fra OpenStreetMap og kommunegrense fra Kartverket¹³

Figuren viser et tydelig skille mellom to typer områder. Nordvest og Bekkestua er i utvalget de største områdene, arealmessig. Nordvest-området og Bekkestua har et areal på henholdsvis 74 og 40 kvadratkilometer, og dekker dermed 80 prosent av områdenes totale landareal. De fire øvrige områdene er mindre og mer kompakte. Lysaker og Sandvika er på om lag 8 kvadratkilometer, mens Fornebu og Høvik er på henholdsvis 4 og 3 kvadratkilometer. Nordvest-områdets store areal skyldes områdets utstrekning i ubebygde markaområder, mens bebyggelsen er konsentrert i Rykkinn, Bærums Verk og Lommedalen. Bekkestua består i stor grad av ferdigutbygde boligområder.

¹³ Arealene er landareal med utgangspunkt i kartutsnittene i figur 4-1, og omfatter kun relevant analyseområde. Sjøarealer er fjernet ved klipping mot kystkontur fra OpenStreetMap, men innjøer og vassdrag inngår i tallene. Arealene kan derfor avvike noe fra faktiske størrelser.

De seks analyseområdene vi her ser på hadde til sammen om lag 120 800 innbyggere i 2025, og dekker rundt 90 prosent av befolkningen i Bærum kommune. Figuren over viser antall bosatte personer i områdene per 1. januar 2025.

Befolkningen er ujevnt fordelt mellom områdene, med Bekkestua som det klart største boligområdet. Det er i 2025 bosatt nær 36 000 innbyggere på Bekkestua, etterfulgt av Nordvest-området med rundt 30 000 personer. Områdene huser til sammen over halvparten av befolkningen i analyseområdene, og fremstår først og fremst som boligområder. I motsatt ende finner vi Fornebu og Høvik, med henholdsvis 10 000 og 8 600 innbyggere.

Befolkningstyngdepunktene i Bærum ligger utenfor næringstyngdepunktene. De mest næringsintensive områdene, som Lysaker, Fornebu og Sandvika, har færre innbyggere enn Bekkestua og Nordvest-området til sammen. Med andre ord er bosettingen adskilt fra arbeidsplassene, som i mange tilfeller er lokalisert langs E18-åren og i Sandvika.

Kunnskapsbasert næringsliv trives der avstandene er korte. Lav reisetid mellom konsentrasjonene av arbeidsplassene gjør det mulig å dele arbeidsmarked, tilrettelegge for fysiske møter på kort varsel, og bygge relasjoner på tvers av bedrifter. I forstudien om Skøyen, Lysaker og Fornebu ble det blant annet trukket frem at interne avstander mellom områdene var blant de største hindringene for et enhetlig innovasjonsdistrikt. For å belyse hvor godt områdene henger sammen i praksis, både med tanke på avstander mellom arbeidsplasser og avstander mellom arbeid og bolig, så har vi under kartlagt reisetider med kollektivtransport og sykkel mellom syv sentrale punkter i analyseområdene. Reisetidene er hentet fra Entur sin reiseplanlegger, og viser raskeste reisealternativ, inkludert gange og eventuelt bytter, med avgang en hverdagsmorgen klokken 08.00.

Tabell 3-3: Reisetider med kollektivtransport målt i minutter (rad = fra, kolonne = til).
Avreisetidspunkt tirsdag 16. juni 2026, kl. 08.00. Kilde: Entur, bearbeidet av Menon Economics^{14, 15, 16}

Fra \ Til	Høvik	Sandvika	Rud	Bekkestua	Lysaker	Fornebuporten	Fornebu st.
Høvik	-	6	26	17	5	12	16
Sandvika	6	-	12	12	7	11	15
Rud	21	12	-	28	26	32	36
Bekkestua	14	13	25	-	9	11	16
Lysaker	4	6	25	12	-	3	6
Fornebuporten	6	12	34	16	4	-	3
Fornebu st.	9	15	37	19	7	3	-

Som tabellen over viser, faller analyseområdene i tre ulike soner som har ulik grad av kollektiv sammenheng. Den første av sonene er langs E18 og jernbanen. Dette Høvik, Sandvika, Lysaker og Fornebu er nokså tett sammenknyttet med rundt 3 til 12 minutter reisetid seg imellom. Toget binder Sandvika, Høvik og Lysaker sammen med 5-7 minutter reisetid. Mellom Lysaker og Fornebuporten er det kun 3-4 minutter reisetid. Innenfor dette området er reisetidene såpass korte at områdene i praksis fungerer som ett sammenhengende arbeidsmarked.

Tabellen over viser at Bekkestua fungerer som en mellomsonen. Fra Bekkestua er det ca. 9 minutter til Lysaker og 11-16 minutter til Fornebu-punktene. Bekkestua er godt koblet østover, men forbindelsene til Sandvika (12-13 minutter) og særlig Høvik (14-17) minutter er svakere enn den korte geografiske avstanden kunne tilsi.

Rud står igjen som den tredje og siste sonen, og skiller seg klart negativt ut blant områdene. Med unntak av Ruds forbindelse til Sandvika (12 minutter) ligger reisetidene fra Rud til øvrige punkter godt over 20 minutter, med over en halvtime ut på Fornebu. I luftlinje ligger Rud kun 6-8 kilometer fra Lysaker og Fornebu, men er kollektivmessig nærmere tre ganger så lang unna som Sandvika. For et næringsområde av Ruds størrelse er dette en vesentlig barriere mot samhandling med kunnskapsmiljøene som i dag ligger langs E18.

Dette bildet er ventet at vil endre seg noe når Fornebubanen etter hvert åpner. Banen er beregnet å stå klar for åpning i 2029, og vil knytte Fornebu og Lysaker direkte til Skøyen, Majorstuen og resten av T-banenettet. Reisetiden er ventet å ligge på rundt 12 minutter fra Majorstuen til Fornebu. For interne forbindelser i Bærum endrer banen imidlertid lite. Samtidig som den styrker koblingen østover mot Oslo, reduserer den ikke avstanden mellom Rud, Bekkestua og korridoren langs fjorden.¹⁷

Fornebubanen er ikke det eneste infrastrukturtiltaket som vil endre tilgjengeligheten i området. Som del av utbyggingen av E18 Lysaker-Ramstadsletta bygges det en ny veiforbindelse mellom E18 og

¹⁴ Fornebu stasjon er ikke åpent enda. Reisetidene er målt til/fra holdeplassen Fornebu vest, som ligger ved Fornebu S der endestasjonen på Fornebubanen bygges.

¹⁵ Fargene bestemmes ut fra reisetid. Grønn = 0 til 15 minutter. Gul = 16 til 25 minutter. Rød = 26 minutter eller mer.

¹⁶ Holdeplasser benyttet: Høvik: Høvik stasjon, Sandvika: Sandvika bussterminal, Rud: Rud, Bekkestua: Bekkestua stasjon, Lysaker: Lysaker stasjon, Fornebuporten: Fornebuparken, Fornebu stasjon: Fornebu vest.

¹⁷ Oslo kommune (u.d.). Fornebubanen. Tilgjengelig [her](#).

Fornebu, kalt Vestre lenke, som også skal stå klar i 2029. Med prosjektet får Fornebu en ny forbindelse til E18 og samleveien, og forbindelsen vil ha stor betydning for økt busstilgjengelighet vestfra til Fornebu. I motsetning til Fornebubanen, som først og fremst styrker koblingen østover mot Oslo, vil Vestre lenke forbedre tilgjengeligheten til Fornebu fra nord og vest. Dette er retninger som i dag er svakere dekket med kollektivinfrastruktur. Tabellen over reflekterer dermed dagens situasjon, og bør leses med dette som at Fornebubanen og Vestre lenke vil endre kollektivtilbudet for Fornebu innen utgangen av dette tiåret.¹⁸

Tabellen over viser samtidig at reisetiden ikke nødvendigvis er helt den samme begge veier. Rutetilbudet, omstigninger og ventetid varierer med reiseretningene. Dette gir utslag i tabellen beskrevet over. Reisetiden fra Høvik til Rud tar for eksempel 26 minutter, mens motsatt vei tar 21 minutter. Forskjeller skyldes kollektivtilbudets utforming, ikke nødvendigvis den fysiske avstanden.

Som beskrevet over er avstandene mellom områdene korte nok til at det for flere av rutene er relevant å benytte sykkel som fremkomstmiddel. Tabellen under oppsummerer reisetider i minutter med sykkel mellom ulike punkter. Tabellen tar utgangspunkt i en hastighet mellom 10 og 14 km/t, som et konservativt hverdagstempo. Tidene er beregnet langs raskeste rute og tar hensyn til terreng.

Tabell 3-4: Reisetid med sykkel målt i minutter (rad = fra, kolonne = til). Gjennomsnittlig sykkelhastighet på mellom 10 og 14 km/t. Kilde: Entur, OpenStreetMap bearbeidet av Menon Economics¹⁹

Fra \ Til	Høvik	Sandvika	Rud	Bekkestua	Lysaker	Fornebuporten	Fornebu st.*
Høvik	–	20	37	18	18	17	22
Sandvika	23	–	20	41	38	37	42
Rud	36	16	–	36	52	53	58
Bekkestua	14	31	32	–	21	22	27
Lysaker	19	38	54	27	–	13	17
Fornebuporten	17	36	54	27	11	–	8
Fornebu st.*	22	41	59	32	17	8	–

Innenfor Lysaker-Fornebuporten-Fornebu ligger sykkeltiden mellom 8 og 17 minutter, og fra Bekkestua og Høvik når man det meste av fjordkorridoren på under 25 minutter. På lik linje med tabellen for kollektivtransport er Rud svakere koblet til resten av områdene vi ser på i denne analysen. Med unntak av Sandvika, som kan nås på 15-20 minutter, ligger sykkeltidene fra Rud på over en halvtime, og mot Fornebu nærmere en time.

For syklistene vil også reisetiden variere avhengig av retningen. Her ligger forklaringen i forskjellen i høydemeter, hvor motbakker gir lenger reisetid. Forskjellene blir derfor størst i områdene hvor terrenget er mest kupert. Sandvika til Bekkestua tar eksempelvis 41 minutter, mot 31 minutter motsatt vei.

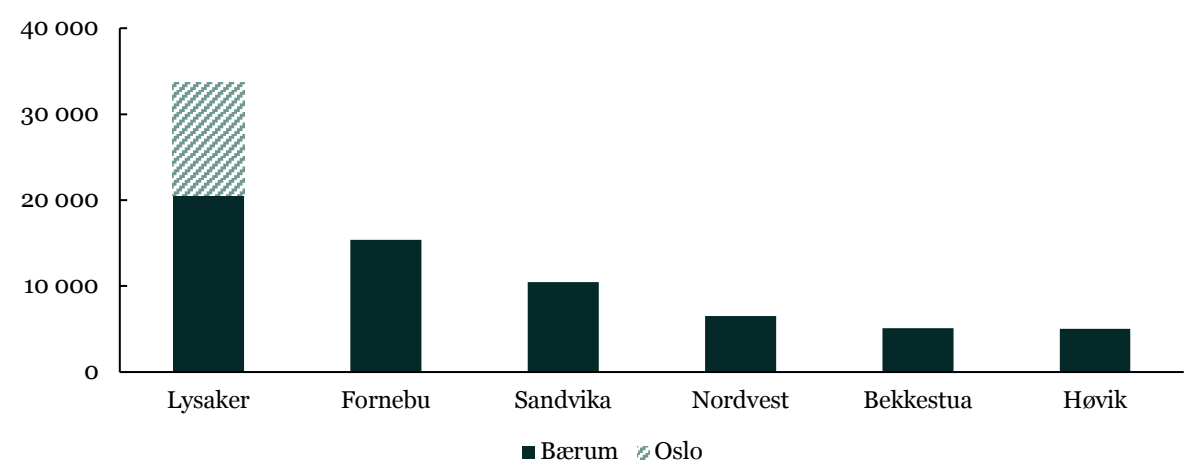
¹⁸ Bærum kommune og Statens vegvesen (2016). E18 Lysaker-Ramstadsletta med tverrforbindelse Fornebu-Gjønnnes. Tilgjengelig [her](#).

¹⁹ Fargene bestemmes ut fra reisetid på sykkel. Grønn = 0 til 20 minutter. Gul = 21 til 35 minutter. Rød = 36 minutter eller mer.

3.2 Næringslivet i områdene

Figuren under illustrerer antall sysselsatte i privat næringsliv i de ulike områdene i 2024, basert på alle regnskapspliktige selskaper. Det er i dag mange sysselsatte i private bedrifter i disse områdene, hvor flesteparten befinner seg på Lysaker, etterfulgt av Fornebu og Sandvika. Områdene utgjør henholdsvis 20 500, 15 400 og 10 500 sysselsatte i 2024. Dersom vi også inkluderer den delen av Lysaker som befinner seg på Oslo-siden av kommunegrensen øker antallet sysselsatte på Lysaker til om lag 33 700 sysselsatte.

Figur 3-3: Sysselsetting i private og offentlig eide foretak per område i 2024. Kilde: Menon Economics

Områdene har i dag et bredt og variert næringsliv. Tabellen under viser hvordan sysselsettingen i områdene fordeler seg i områdene på ulike næringer i 2024. Tabellen tar utgangspunkt i sysselsetting i privat næringsliv.

Tabell 3-5: Sysselsettingsandeler i områdene i 2024. Kilde: Menon Economics

Næring	Bekkestua	Fornebu	Høvik	Lysaker	Nordvest	Sandvika
Handel	29 %	7 %	8 %	8 %	21 %	31 %
Kunnskaps- og forretningstjenester	9 %	7 %	12 %	11 %	8 %	25 %
Bygg, anlegg og eiendom	13 %	5 %	16 %	14 %	10 %	11 %
Annet	11 %	3 %	7 %	8 %	37 %	9 %
Reiseliv	6 %	3 %	4 %	3 %	3 %	8 %
Øvrige tjenester	23 %	2 %	4 %	3 %	10 %	6 %
Helse	5 %	2 %	3 %	11 %	10 %	5 %
IKT	2 %	37 %	4 %	14 %	1 %	2 %
Maritim	1 %	2 %	41 %	8 %	0 %	2 %
Petroleum	1 %	29 %	1 %	5 %	0 %	1 %
Finans	0 %	3 %	0 %	15 %	0 %	1 %

Som tabellen over illustrerer, finner vi at områdene fordeler seg inn i hovedsakelig tre grupper. Fornebu, Høvik og Lysaker utgjør en kunnskaps- og teknologitung del. Fornebu er sterkest spesialisert, med IKT og petroleum som utgjør nesten 70 prosent av sysselsettingen i området. Høvik har den

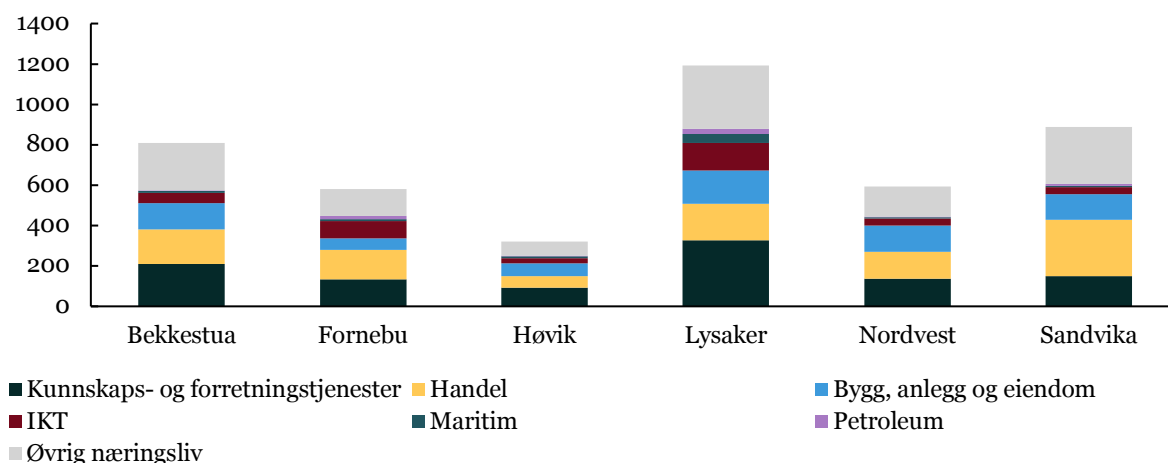
tyngste enkeltnæringen blant områdene, med 41 prosent av sysselsettingen innenfor maritim næring. Dette er DNV som også leverer tjenester innen energi og industri. Lysaker er i dag noe bredere sammensatt, hvor IKT, bygg og anlegg, samt finans ligger nær 15 prosent hver. Med større bredde i næringslivet er Lysaker mindre utsatt for svingninger i én næring, men gir mindre tydelig profil enn Fornebu og Høvik.

Sandvika og Bekkestua er handels- og tjenestesentre. I Sandvika har vi også en del kunnskaps- og forretningstjenester samt en del administrative funksjoner som ikke kommer like tydelig fram i disse tallene. Bekkestua er et mer lokalt sentrum der handel og øvrige tjenester dominerer, og innslag av kunnskapsintensive næringer er lavt.

Nordvest (Vøyenenga, Gjøttum, Rykkin, Lommedalen og Bærums Verk) skiller seg ut ved at næringslivet er lite konsentrert rundt enkeltnæringer, her fanget opp under «Annet»-posten, etterfulgt av handel. Området mangler en tydelig næringsprofil og innslaget av kunnskapsintensivt næringsliv er lite.

Til sammen finner vi at områdene har om lag 4 400 aktive bedrifter i 2024. Figuren under viser antall aktive bedrifter i privat næringsliv (og offentlig eid) fordelt på næringsgrupper og områdene i 2024.

Figur 3-4: Antall bedrifter per område per næringsgruppe i 2024. Kilde: Menon Economics

Som figuren viser er Lysaker det klart største næringsområdet, målt i antall bedrifter. Lysaker omfattes av om lag 1 200 aktive bedrifter, som utgjør om lag en fjerdedel av alle kartlagte aktive bedrifter. Området har flest bedrifter i samtlige næringsgrupper vi her ser på, med unntak av handel. Tyngdepunktet ligger i kunnskaps- og forretningstjenester og IKT, med henholdsvis 330 og 130 bedrifter. Lysaker alene står for nær en tredel av kunnskaps- og forretningstjenestene, og over en tredjedel av IKT-bedriftene.

Sandvika er det nest største området, med rundt 890 aktive bedrifter. Profilen i Sandvika er noe annerledes enn Lysaker. Her dominerer handelsbransjen, og det øvrige næringslivet in antall. Sandvika har flest handelsbedrifter av alle områdene, med 30 prosent av totalen. Antallet IKT og kunnskaps- og forretningstjenester er vesentlig lavere enn på Lysaker, og næringslivet fremstår mer handels- og tjenesterettet, enn kunnskapsintensivt.

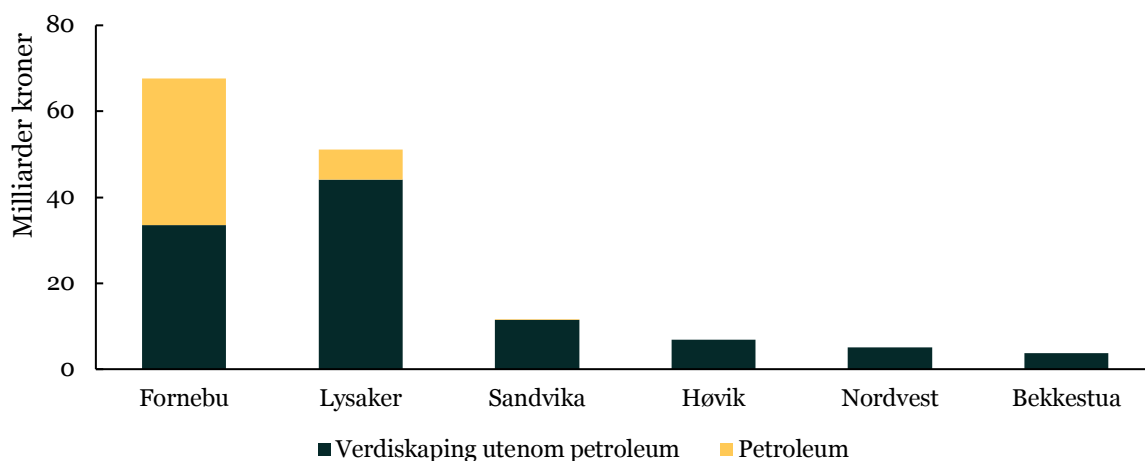
Fornebu er det færre og større bedrifter, og området har en mer spesialisert profil. Området har nest flest IKT-bedrifter, og flest petroleumsbedrifter. Lysaker og Fornebu har til sammen 60 prosent av aktive IKT-bedrifter i områdene samlet.

Bekkestua har på lik linje med Sandvika en bred næringsbase. Området har nest flest kunnskaps- og forretningstjenestebedrifter etter Lysaker, og stort innslag av handelsbedrifter. IKT, maritim næring og petroleum er begrenset i området.

I Nordvest-området finner vi i underkant av 600 aktive bedrifter. Bedriftene er spredt jevnt utover en rekke ulike næringsområder, men har lite aktivitet i de mest kunnskapsintensive næringene. Høvik er det minste området målt i antall foretak, med rundt 320 aktive bedrifter, og har ingen tydelig næringsspesialisering når vi ser på antallet bedrifter.

Figuren under viser næringslivets verdiskaping i områdene. Vi viser gjennomsnittet for 2023 og 2024, for å unngå at tallene preges av årwise svingninger. Vi har også delt mellom petroleumsnæringen og øvrig næringsliv, ettersom verdiskapingen i petroleumsnæringen ofte er svært høy (grunnrentenæring).

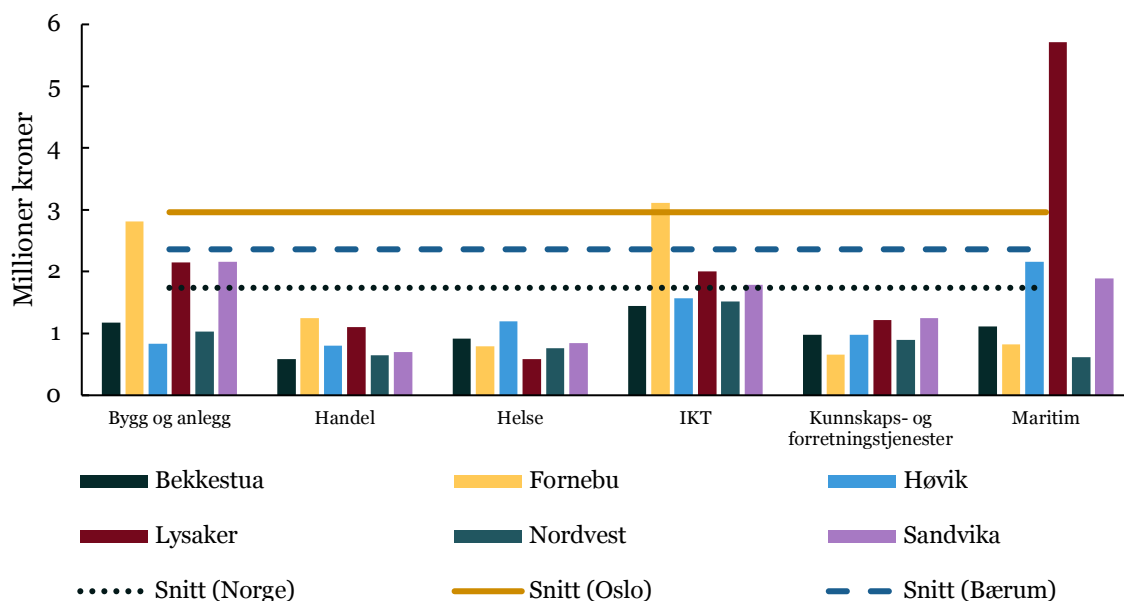
Figur 3-5 Verdiskaping i områdene (snitt av 2023 og 2024): løpende priser. Kilde: Menon Economics

Som figuren over viser, står Fornebu alene for nesten 50 prosent av den samlede verdiskapingen i områdene (inkl. petroleum). Sammen med Lysaker utgjør områdene rett over 80 prosent av den samlede verdiskapingen i områdene. Den geografiske konsentrasjonen målt i verdiskaping er kraftig, både med og uten petroleum. Petroleum utgjør rett under 30 prosent av den samlede verdiskapingen, og er nesten utelukkende knyttet til disse to områdene. På Fornebu står petroleum for om lag 50 prosent av verdiskapingen, og ca. 15 prosent på Lysaker.

Vi rapporterer videre på områdenes arbeidsproduktivitet som måles som verdiskaping per sysselsatt. Produktiviteten sier noe om hvor den mest verdiskapende delen av næringslivet finner sted. Figuren under viser produktiviteten i de seks områdene fordelt på utvalgte næringer, samt snittet for Norge, Oslo og Bærum som referanser i 2024.

Figur 3-6: Verdiskaping per ansatt (produktivitet) for utvalgte næringer (snitt 2023 og 2024), og gjennomsnittlig produktivitet i Bærum, Oslo og Norge som helhet. Kilde: Menon Economics

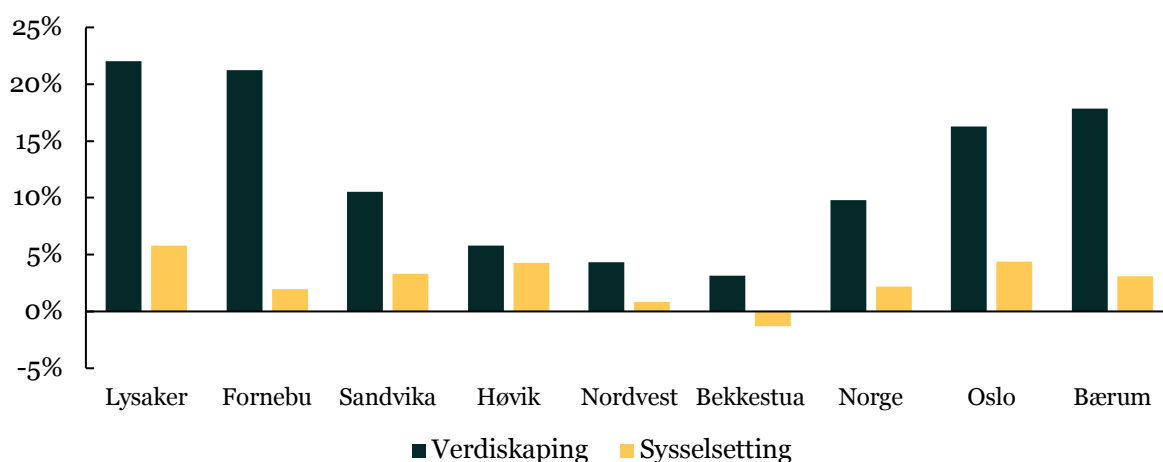

Spennet i produktivitet er stort på tvers av næringer og områder. Produktiviteten drives i stor grad av enkelte næringer i enkelte områder. Vi finner noen tydelige topper på Lysaker og Fornebu, med maritim næring på Lysaker og bygg- og anlegg, samt IKT på Fornebu. På Fornebu finner vi også en svært produktiv petroleumsnæring og innslag av enkelte høyproduktive bedrifter i det øvrige næringslivet. På Fornebu ligger både bygg- og anleggsnæringen, samt IKT over snittet for Oslo, som er det høyeste referansenivået.

IKT er jevnt over den mest produktive næringen på tvers av områdene, mens handel og helse ligger lavt overalt, og gjennomgående under landsgjennomsnittet. Utover toppene på Lysaker og Fornebu ligger de fleste kombinasjonene av område og næring rundt eller under Bærum-snittet, som ligger på om lag 2,4 millioner kroner. De høyproduktive innslagene konsentrert til Lysaker og Fornebu.

Mens tallene illustrert over viser et øyeblikksbilde, viser utviklingen i verdiskaping og sysselsetting over tid hvilken retning næringslivet i de ulike områdene har beveget seg de siste årene. Sterk vekst indikerer at et område er attraktivt for næringsliv, og har en selvforsterkende dynamikk, som er viktig for innovasjonsdistrikter. Figuren under viser gjennomsnittlig årlig vekst for verdiskaping og sysselsetting i de seks ulike områdene, med Norge, Oslo og Bærum som referanser.

Figur 3-7: Gjennomsnittlig årlig vekstrate for verdiskaping og sysselsetting i næringslivet for perioden 2015 til 2024, per område. Kilde: Menon Economics

Blant områdene vi her ser på har Lysaker og Fornebu opplevd den klart sterkeste veksten, på henholdsvis 22 og 21 prosent årlig siden 2015. Sysselsettingen på Lysaker har vokst med 6 prosent årlig siden 2015, mot 2 prosent på Fornebu. Vekstratene viser at næringslivet på Lysaker raskere enn alle referanseområdene på begge målene.

Generelt sett vokser verdiskapingen langt raskere enn sysselsettingen i alle områdene. Veksten drives dermed i større grad av økt produktivitet, ikke av flere ansatte. Fornebu er det tydeligste eksempelet på dette, med 12 prosent vekst i verdiskaping og bare 1 prosent vekst i sysselsetting.

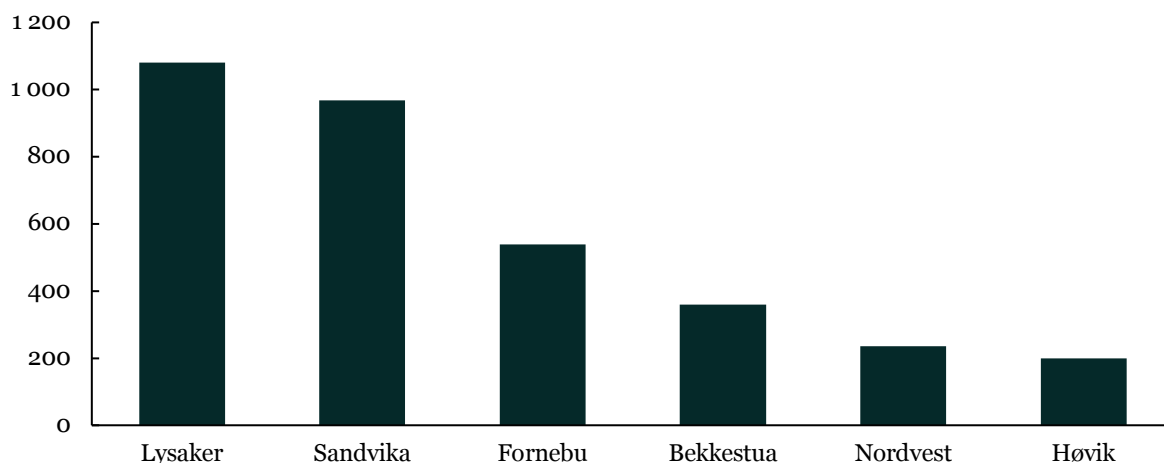
I den andre enden av skalaen finner vi Bekkestua, Nordvest og Høvik med svak vekst i verdiskaping, og Bekkestua har i tillegg en svak nedgang i sysselsetting over perioden. Sandvika følger om lag samme nivå som landet for øvrig. Samlet forsterker bildet at veksten, som verdiskaping og produktivitet, er konsentrert til Lysaker og Fornebu.

3.3 Områdenes innovasjonskraft

Et sentralt aspekt i et innovasjonsdistrikt er at det finnes aktører som er kunnskapsintensive og forsknings- og utviklingsorienterte som kan være med på å drive veksten fremover. Det finnes flere måter å måle kunnskapsintensitet og FoU-aktivitet i et område på. I dette delkapittelet ser vi på noen utvalgte indikatorer, gjennom antall SkatteFUNN-prosjekter tilknyttet selskaper i områdene, nyetableringer siste tiden og tilgang på aktive eierkapital/private equity.

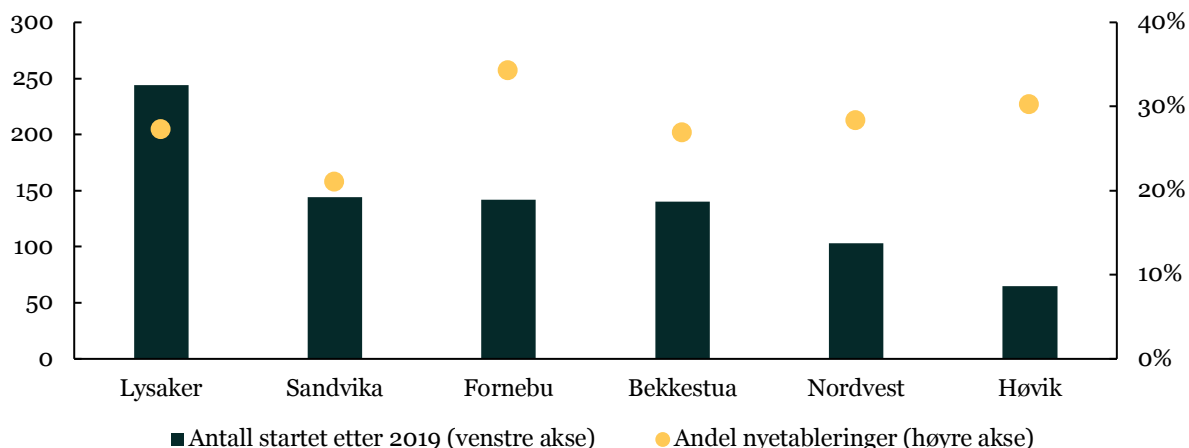
SkatteFUNN er en skattefradragtsordning for bedrifter som skal utvikle en ny vare, tjeneste eller produksjonsprosess. Antall SkatteFUNN-prosjekter gir en indikasjon på hvorvidt et selskap har FoU-investeringer. Figuren under viser antall SkatteFUNN-prosjekter tilknyttet foretak og avdelinger som finner sted innenfor de ulike analyseområdene, samlet sett over perioden 2020 til 2024.

Tabell 3-6: Antall SkatteFUNN-prosjekter tilknyttet selskaper i analyseområdene for perioden 2020 til 2024. Kilde: Menon Economics og Virkemiddeldatabasen.²⁰

Samlet sett finner vi at det mellom 2020 og 2024 har vært neste 3 400 SkatteFUNN-prosjekter knyttet til bedriftene i analyseområdene. Nesten 1 100 av disse var knyttet til selskaper på Lysaker, mens rundt 1 000 i Sandvika. På Fornebu finner vi rundt 540 prosjekter. De øvrige områdene har lavere FoU-aktivitet, med rundt 400 og 200 SkatteFUNN-prosjekter over samme periode.

Figur 3-8: Antall nyetableringer i perioden 2019 til 2024, og nyetableringer som andel av alle aktive selskaper i 2024. Kilde: Menon Economics²¹

Antallet nyetableringer sier noe om innovasjonsevnen og vekstpotensialet i et område. Nye bedrifter har ofte nye forretningsideer, og en høy andel nyetablerte virksomheter sier noe om fornyelsen av næringslivet i området. Antallet bedrifter som etableres må likevel ses i sammenheng med hvor stort næringslivet er fra før. Et høyt antall nyetableringer kan like gjerne følge et stort næringsliv, som av høy etableringstakt. Vi ser derfor på antall nye bedrifter og hvor stor andel de utgjør av alle aktive

²⁰ SkatteFUNN-prosjekter er tilknyttet det enkelte foretaket. For foretak med flere avdelinger besitter vi derfor ikke informasjon om hvor i landet prosjektene reelt sett finner sted. Vi vektet derfor antall prosjekter etter hvor de ansatte befinner seg i 2024. Figuren må derfor tolkes varsomt, og gir en indikasjon på FoU-aktivitet i områdene.

²¹ Vi definerer alle nyetableringer som selskaper med etableringsår mellom 2019 og 2024, og som i løpet av perioden har hatt minst 2 ansatte i minst ett av årene i perioden. Antall aktive bedrifter i 2024 defineres som selskaper med minst 1 mill. kr i lønnskostnader i 2024.

bedrifter i områdene. Figuren under viser totalt antall bedrifter etablert i perioden 2019 og 2024, samt nyetableringer som andel av alle aktive selskaper i 2024.

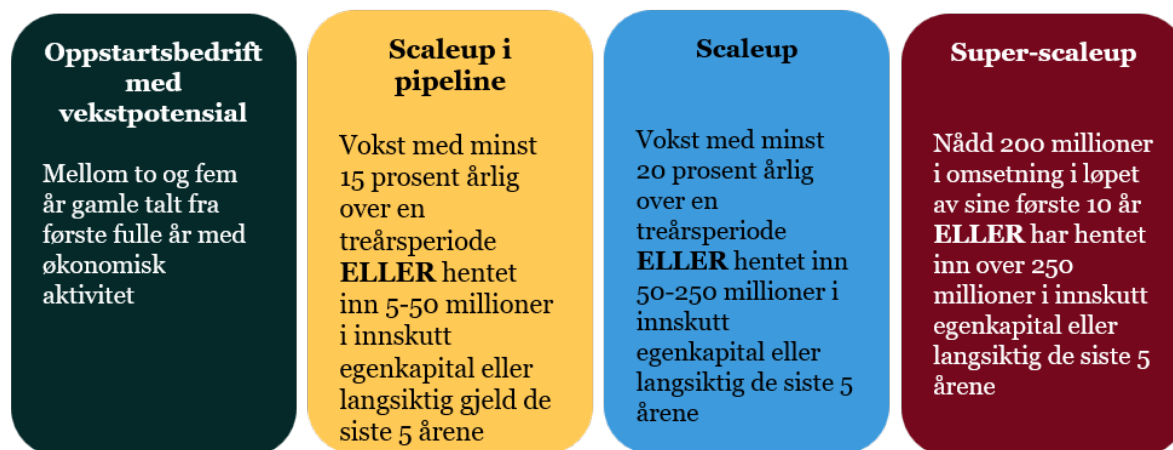
Vi finner at Lysaker har flest nyetableringer, målt i antall. Lysaker har hatt rett under 250 nyetableringer siden 2019, og er samtidig området med flest aktive bedrifter på rett i underkant av 900 selskaper. De nye bedriftene utgjør 27 prosent av næringslivet på Lysaker, som er på linje med Bekkestua og lavere enn flere mindre områder. Lysaker fremstår dermed som største og mest etablerte området.

Fornebu skiller seg ut i den andre retningen. Her er om lag en tredjedel av de aktive bedriftene etablert etter 2019. Med over 140 nyetableringer av rett over 400 aktive bedrifter, har Fornebu det yngste og mest dynamiske næringslivet. Dette henger sammen med den omfattende områdeutviklingen Fornebu har hatt de siste årene.

Nyetablering av bedrifter sier ikke nødvendigvis så mye om bedriftenes vekst og innovasjonsevne. Menon opererer med fire grupper tidligfasebedrifter med ulik grad av vekst og modning:

oppstartsbedrifter med vekstpotensial, scaleups i pipeline, scaleups og super-scaleups. De ulike typene er illustrert i figuren under.

Figur 3-9: Oversikt over ulike typer oppstarts og oppskaleringsbedrifter. Kilde: Menon Economics.²²

I tillegg må bedriftene i de tre første kategoriene oppfylle et av følgende innovasjonskriterier:

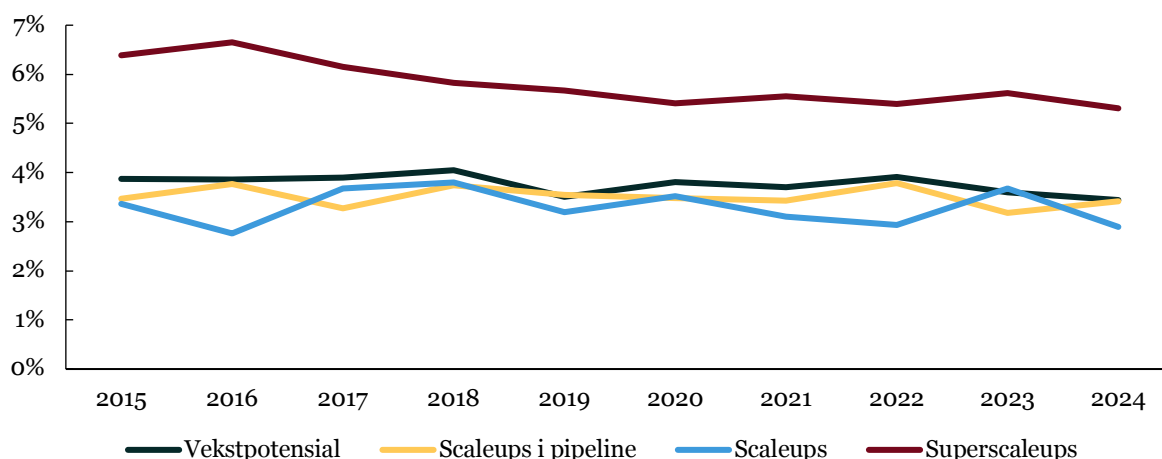
- Kunnskapsintensivt:** selskapet er kategorisert i en næring der over 33 prosent av de ansatte typisk har mer enn en bachelorgrad.
- Innovativt:** selskapet har mottatt SkatteFUNN minst én gang i løpet av sine første fem år.
- J-kurve:** selskapet har hatt et driftsunderskudd som var dobbelt så stort som akkumulert omsetning i de første to til fem årene, og har registrerte lønnskostnader.
- Kapitalintensivt:** selskapet har økt sin innskutte egenkapital med minimum 100 000 kroner etter stiftelse.

²² Det er flere kriterier til hver type bedrift og de er forklart i avsnittene under.

Kategoriene er gjensidig utelukkende og definert hierarkisk, fra super-scaleup ned til oppstartsbedrift med vekstpotensial.

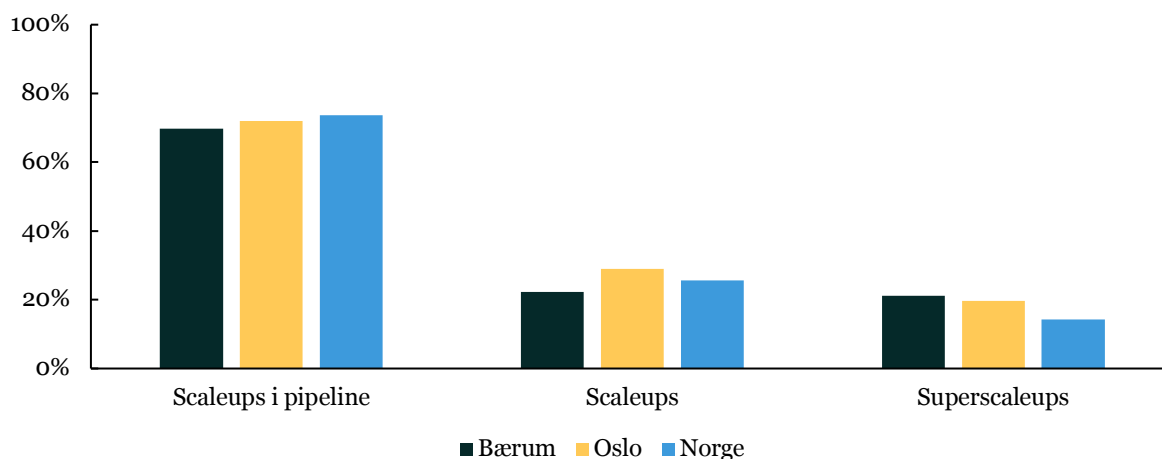
Figuren under viser hvordan Bærums andel av det nasjonale antallet foretak i hver kategori har utviklet seg over tid. Dette gjør det mulig å vurdere Bærums posisjon i det nasjonale bildet endrer seg over perioden, og om den relative styrken i figuren over er stabil eller under utvikling.

Figur 3-10: Bærums andel av samlet antall foretak per kategori mellom 2015 og 2024. Kilde: Menon Economics

Som figuren over viser ligger Bærums andel av landets vekstpotensial-, pipeline- og scaleup-foretak i sjiktet av 3-4 prosent andel over hele perioden. Andelen av landets superscaleups er derimot klart høyere, og ligger i intervallet 5-7 prosent i de fleste år. Bærum er dermed overrepresentert nettopp i den mest vekstkraftige kategorien, i tråd med funnene i forrige figur. Figuren under viser hvor stor andel av foretakene med vekstpotensial som når de neste stadiene i vekstforløpet. Altså scaleup i pipeline, scaleups og superscaleups, for Oslo, Bærum og Norge som helhet. Figuren viser hvordan de tre geografiske områdenes næringsøkosystem på ulike måter lykkes med å omsette vekstpotensial til faktisk vekst, og gjør det mulig å sammenligne Oslo og Bærum direkte mot resten av landet.

Figur 3-11: Andel av vekstpotensial-foretak per kategori. Snitt for 2022-2024. Kilde: Menon Economics

Som figuren over viser, er andelen som når scaleups i pipeline relativt lik på tvers av de geografiske områdene med mellom 70 og 74 prosent. Går vi videre til scaleups-selskaper faller andelen til rundt en fjerdedel i dette stadiet. Vi finner at det er først i siste stadium under superscaleups at Bærum og Oslo skiller seg fra landsgjennomsnittet, med 21 prosent i Bærum, 20 prosent i Oslo og 14 prosent i Norge som helhet. Bærum og Oslo viser med andre ord en høyere konsentrasjon av de mest modne vekstforetakene enn landet som helhet.

3.4 Viktige kunnskapsaktører i områdene

Ledende næringsliv er en gjenganger i andre eksisterende innovasjonsdistrikter. Store viktige aktører som er både kunnskaps- og FoU-intensive kan si noe om vekstpotensialet og omstillingsevnen til et område. Videre kan andelen eksportorienterte bedrifter gi en pekepinn på den internasjonale konkurransedyktigheten til området. I denne delen gir vi et innblikk i de største aktørene som enten er kunnskapsintensive, FoU-intensive og/eller eksportorienterte i hver av områdene. Tabellen under oppsummerer noen sentrale selskaper eller aktører innen ulike nærings-/fagområder.

Tabell 3-7: Sentrale kunnskapsbedrifter i ulike distrikter i Bærum. Kilde: Menon Economics

Område	Næringsområde	Selskaper/aktører
Lysaker²³	Finans og forsikring	Storebrand, Santander Consumer Bank, Intrum, Morrow Bank, Söderberg & Partners, IF Skadeforsikring, Crawford & Company, Nord Pool
	Petroleum	TechnipFMC, Inpex Indemitsu Norge, OneSubsea, Pandion Energy, Safetec Nordic, Wood Group Norway
	Energi	Statkraft, Freyr Battery, Zeg Power, Entelios, TECO 2030, Horisont Energi, Fosen Vind
	Maritim	Wilhelmsen-gruppen, Kongsberg Maritime, Moss Maritime, Aker BioMarine, PGS Geophysical, Klaveness
	IKT	Cisco Systems Norway, Cognizant, NetNordic, Teleplan Globe, Genus, Oracle Norge, Marlink, Field Geospatial, NTT Data Business Solutions, Pexip
	FoU og helse	Fridtjof Nansen Institutt, NORCE, Sanofi-Aventis, Bristol-Myers Squibb, CompuGroup Medical, Sweco, Bayer, Pfizer
Fornebu	IKT og telekom	Telenor-konsernet (Telenor Norge, ASA, og flere datterselskaper), Tietoevry, GlobalConnect, Ericsson, Nokia, Huawei, Allente, Space

²³ Selskaper på Lysaker inkluderer også aktører med plassering i postnummer 0283, som befinner seg i Oslo kommune.

Område	Næringsområde	Selskaper/aktører
		Norway Satcom, Cognite, Kongsberg Digital
	Petroleum	Equinor, Aker Solutions, NES Advantage, NOV, Aize, Aker BP
	Energi	ABB, SLB Capturi, Aker Offshore Wind Operating Company, H2Carrier
	Finans	Bank Norwegian, Evry Card Issuing
	FoU og helse	BioSort, Abbott Norge, Curida Diatec
Høvik	Maritim	DNV med datterselskaper.
	IKT	House of Control, Data Respons
	Petroleum	Vetco Gray Scandinavia
	Energi	Nordic Batteries
	Øvrig	ZEM, Veiteknisk institutt, Vetco Gray Scandinavia
Sandvika	Rådgivende ingeniører	Norconsult, Asplan Viak, ViaNova
	IKT og teknologi	Trimble Solutions, Clevr, Bouvet, Nortek
	Helse/farmasi	Teva Norway, AlgiPharma, Oslofjordklinikken, Evidia
	Offentlig kunnskapsvirksomhet	Avdelinger av Oslo universitetssykehus, Vestre Viken
Bekkestua	Generelt	Oslo International School, Norges Toppidrettsgymnas, Dacon, Roxtec Inherit Carbon Solutions
Nordvest	Generelt	Bærum sykehus, Martina Hansens Hospital, handel ellers

Som tabellen over illustrerer, finner vi at næringspopulasjonen i områdene viser at de kunnskapsintensive, FoU-intensive og eksportorienterte aktørene i Bærum er konsentrert i kommunens østligste deler. Fornebu, Lysaker og Høvik huser majoriteten av slike virksomheter og institusjoner, og flere av dem er ledende aktører nasjonalt og internasjonalt. På Fornebu dominerer IKT, telekom og energi, med Telenor, Equinor, Tietoenvry, Aker Solutions og ABB som de største. På Fornebu finnes også Norwegian Property som en av de største eierne av kontoreiendom, og eier større kontormiljøer i Snarøyveien 30 og 36, samt Martin Linges vei 33. Miljøene samler store aktører innen teknologi, energi og infrastruktur, som ABB, Telenor og GlobalConnect, Nasjonal sikkerhetsmyndighet, Equinor og Falkor AS (Kongsberg Digital). Lysaker har det mest diversifiserte næringslivet, med sterke miljøer innen finans og forsikring, petroleum og energi, maritim virksomhet og IKT. I tillegg finner vi på Lysaker forskningsmiljøer som Fridtjof Nansen Institutt. Høvik preges av DNV sin aktivitet, som er betydelig kunnskapsaktør i området, og et av landet største private kunnskapsmiljøer.

I Sandvika finner vi innslag av flere rådgivende ingeniørtjenester, med Norconsult og Asplan Viak. Området har også noen innslag av programvare- og helseteknologivirksomheter, men preges ellers av handel og annen lokal tjenesteyting.

I Bekkestua-området og i kommunens nordvestlige deler finnes det få kunnskapsintensive næringsaktører. Næringslivet domineres av handel, bygg og anlegg, samt andre tjenester som betjener lokalbefolkningen. Et unntak er sykehusmiljøet på Gjetsum, hvor Bærum sykehus og Martina Hansens Hospital utgjør et betydelig helsefaglig kompetansemiljø.

3.5 Innslag av aktører fra offentlig forvaltning

Analysene beskrevet over inkluderer regnskapspliktige selskaper som er offentlig eid, som Oslo universitets. Dette dekker likevel ikke alle offentlige etater og enheter innen forvaltningen, som da ikke er regnskapspliktige til Brønnøysundregistrene. I de seks områdene er det få slike statlige forvaltningsorganer. Vi har identifisert Norges forskningsråd og NOKUT, begge i Lysaker-området. I tillegg kommer de fylkeskommunale videregående skolene, som heller ikke inngår i regnskapsdatabasen. Tabellen under illustrerer disse aktørene, med antall ansatte og en markering om illustrerer om enheten er forsknings- og utviklingsorientert, kunnskapsintensiv eller eksportrettet.

Tabell 3-8: Statlige forvaltningsorganer og fylkeskommunale videregående skoler i områdene.

Kilde: Brønnøysund Enhetsregisteret^{24, 25, 26}

Statlige foretak / utdanningsinstitusjoner	Område	Ansatte i 2025	FoU	Kunnskaps- intensivt	Eksportrettet
Norges forskningsråd	Lysaker	438	X	X	
NOKUT	Lysaker	108		X	
Sandvika VGS	Sandvika	225		X	
Rud VGS	Sandvika	287		X	
Valler VGS	Sandvika	98		X	
Dønski VGS	Nordvest	146		X	
Nadderud VGS	Bekkestua	112		X	
Eikeli VGS	Bekkestua	117		X	
Stabekk VGS'	Lysaker	244		X	

²⁴ Antall ansatte hentet fra Brønnøysund Enhetsregisteret (basert på a-meldingen). Avviket fra forrige rapport, som benyttet SSB-tabell 12623 (ansatte i staten, etter enhet, årsgjennomsnitt).

²⁵ Norges forskningsråd og NOKUT har begge besøksadresse Drammensveien 288, som har postnummer 0283 Oslo (postboks Lysaker). Bygget ligger på grensen mot Lysaker, og virksomhetene er her ført til Lysaker-området.

²⁶ Rud videregående skole har i tillegg en egen avdeling ved Ila fengsel (11 registrerte ansatte, postnummer 1359 Eiksmarka). Avdelingen er ikke ført som egen rad i tabellen.

4 Områdenes styrker og svakheter som innovasjonsdistrikter

Forskningslitteraturen er samstemt om at et innovasjonsdistrikt er noe langt mer enn samlokalisering av bedrifter. Det som driver fram innovasjon, er nærheten i seg selv: korte avstander øker utvekslingen av kunnskap (læring), gjør det enklere å matche arbeidstakere og arbeidsgivere (kobling) og senker kostnadene ved felles infrastruktur (deling). I tillegg peker erfaringene på et knippe forutsetninger som må være på plass: sterke ankerinstitusjoner, en kritisk masse av talent, gode fysiske møteplasser, en tydelig koordinerende hovedaktør og evne til å tilpasse seg over tid. Vurdert mot disse kriteriene har de ulike områdene i Bærum både klare fortrinn og reelle svakheter.

Bærum har **rik tilgang på relevant kompetanse**. Som vist i Menon (2023) har befolkningen høy utdanning og mange av de som bor i Bærum velger/ønsker også å jobbe i kommunen. Det er med andre ord viktig at reiseavstandene er korte. I kapittel 4.1 ser vi at det er store variasjoner i reiseavstand til de ulike sentrene av områdene der den økonomiske og innovative aktiviteten er størst. Lysaker og Sandvika kommer klart best ut langs denne dimensjonen, og Lysaker kan også rekruttere lettere fra Oslo vest med korte avstander til disse bydelene. Med Fornebubanen blir dette fortrinnet ytterligere tydeliggjort og da kommer også Fornebu med Fornebuporten mye nærmere både Lysaker og boligområdene lenger nord i kommunen.

4.1 Lysaker

Lysaker har optimal tilgjengelighet via E18, tog og buss, og T-bane fra 2029. Stedet har utviklet seg til et av Norges mest betydningsfulle forretningssentre, med moderne kontorbygg som huser alt fra internasjonale selskaper til innovative oppstartsvirksomheter. Lysaker kjennetegnes av en stor konsentrasjon av nasjonale hovedkontorer og klynger. I motsetning til Fornebuporten, der én aktør (Aker) dominerer, er næringsbasen her bredere. Storebrand er en dominerende finansaktør. I Mustad Eiendoms portefølje, ligger hovedkontorene til Statkraft (flytter ut i 2028) og PGS, samt kjøpesenteret CC Vest. Samlet er Mustad Eiendom vertskap for et stort miljø: rundt 400 virksomheter fordelt på 350 000 kvadratmeter, med om lag seks millioner besøkende i året. I tillegg ligger forsknings- og kunnskapsmiljøer i området: Fridtjof Nansens Institutt på Polhøgda driver uavhengig forskning på internasjonal miljø-, energi- og ressursforvaltningspolitikk med om lag 40 medarbeidere, og både Norges forskningsråd og NOKUT holder til på Lysaker.

Lysaker mangler et samlet startup-/inkubatormiljø à la den nasjonale inkubatoren RunwayFBU på Fornebu, og innovasjonen er i hovedsak bedrifts- og bransjedrevet: energi- og klimateknologi (Statkraft), petroleums- og geodatateknologi (PGS) og bærekraftig finans/fintech (Storebrand). Forskningsrådet, NOKUT og Fridtjof Nansens Institutt er forskningsadministrative og policyfaglige miljøer, men ikke et talentproduserende teknisk universitet. Innovasjonsøkosystemet tynnere enn på Fornebu

Mustad Eiendom beskriver Lilleakerbyen som en mulighet til å teste, utvikle og iverksette helhetlige bærekraftige og sirkulærøkonomiske løsninger i nybygg, og ser betydelige forretningsmuligheter i dette. Per i dag er dette den mest konkrete, finansierte byomformingen i hele korridoren fra Lysaker til Sandvika.

4.2 Fornebu og Fornebuporten

Fornebu har mye næringsvirksomhet og tunge lokomotivselskaper som Equinor, Telenor og Aker Solutions. Samtidig er det en del avstand mellom disse byggene og interaksjonen mellom aktørene er derfor ganske så begrenset. Boligområdene er også plassert på en måte som ikke bidrar vesentlig til nærhet og interaksjon mellom folk.

Technopolis Fornebu (tidligere IT Fornebu) har i lang tid vært tiltenkt en hub-funksjon for innovative bedrifter. Innovasjons- og samarbeidsmiljøet som springer ut av IT Fornebu-satsingen er imidlertid i hovedsak knyttet til Technoport, som i dag fungerer på tvers av flere lokasjoner på Fornebu, herunder både Technopolis og øvrige bygg i området.

Fornebuporten ligger nærmere Lysaker. Den ble utviklet av Aker fra 2012 med en visjon om et knutepunkt som forener næringsliv og nærmiljø, og kombinerer kontorer, handel og offentlige funksjoner. Et sentralt grep var «storstuen» The Local, tenkt som et innbydende sted for både allmennheten og de som jobber i området. Næringsmessig er det tungt forankret i Aker-sfæren og olje- og gassrelatert virksomhet; Aker Solutions har hovedkontor på Fornebuporten, og flere oljeserviceselskaper holder til i nabobyggene. I tillegg finnes publikumsrettede tilbud som Fornebuporten Helsehus, som rommer fastleger og en rekke private og offentlige helsetjenester, initiert av gårdeier Aker Property Group. Som sentrumsområde er ambisjonen bredere: planprogrammet legger opp til en blanding av boliger, næring, kulturtilbud, barnehager og andre funksjoner, med rundt 700 nye boliger i tillegg til de eksisterende, og en stasjon for Fornebubanen sentralt plassert.

Fornebuporten har allerede en del innovasjonsaktivitet. Aker har samlet en industriell programvareklynge på Fornebu, der Aker, Cognite og Aize alle har hovedkontor, med en uttalt ambisjon om å gjøre Norge til verdens ledende klynge for industriell programvare og spinne ut en rekke oppstartsselskaper. Det konkrete innovasjonsmiljøet er knyttet til det nye bygget Aker Tech House, som beskrives som den første byggesteinen i en ny bydel og ligger rett ved den kommende Fornebuporten T-banestasjon, med en aktiv førsteetasje med foodcourt, bakeri, auditorium og TV-studio. Der holder også RunwayFBU til, med et venturefond på rundt 30 millioner dollar, en tech hub med over 40 oppstartsselskaper, et fellesskap på over 100 medlemmer og 70+ mentorer, samt en egen AI- og robotikklab.

På flere punkter er Fornebuporten godt posisjonert – på noen avgjørende vis bedre enn Lysaker. Det har et reelt, operativt innovasjonsøkosystem med møteplasser (RunwayFBU og Aker Tech House), en tydelig koordinerende eier (Aker), et fremtidig kollektivknutepunkt i Fornebubanen, og betydelig utviklings- og arealkapasitet med boliger på vei inn. Det treffer dermed godt på forskningens kriterier om kritisk masse, episenter, møteplasser og fremtidig skinnegående transport. Et sentralt problem er at det mangler en akademisk ankerinstitusjon – innovasjonen er bedriftsdrivet og Aker-forankret, ikke universitetsforankret.

4.3 Sandvika og Høvik

Sandvika er Bærums kommunens administrative senter og fikk bystatus i 2003. Den skal vokse fra rundt 6 000 til om lag 20 000 innbyggere, og utvikles med vekt på kunst, kultur og bærekraft – med ambisjon om å bli viktigere som nærings-, kunnskaps- og kulturby for hele regionen. Den omtales i offentlige planer som både regionby og kollektivknutepunkt, med tog, flytog og buss fra Sandvika stasjon, og står foran store endringer som følge av fortetting og bygging av E18 i tunnel. Sammenliknet med Lysaker og Fornebu er næringsprofilen mindre kunnskapsintensiv og mer preget av handel (Sandvika Storsenter) og forretningsmessig tjenesteyting. Sandvika har en tydelig klynge av

rådgivnings- og kompetansebedrifter. Flere ledende kunnskapsbedrifter som Asplan Viak, Norconsult og ViaNova har hovedkontor i Sandvika, med til sammen flere tusen ansatte.

Innovasjonen er, som på Lysaker, i hovedsak bedriftsdrevet snarere enn knyttet til et samlende gründermiljø. Det tydeligste eksemplet er Norconsult: selskapet har etablert en egen avdeling med digitale transformasjons- og innovasjonsledere, og bygger strategien på et 80/20-prinsipp – «The Edge» – der 20 prosent av tiden brukes til å utfordre etablert praksis. På områdenivå finnes også Kunnskapssenteret, men dette er primært en konferansearena.

Høvik domineres fullstendig av én aktør. DNV (Det Norske Veritas), stiftet i 1864, er verdens største selskap innen skipsklassifikasjon og driver omfattende virksomhet innen sertifisering, testing, rådgivning og forskning, særlig rettet mot maritim sektor og energisektoren, med virksomhet i mer enn 100 land og hovedkvarter på Høvikodden. Selskapet investerer kontinuerlig i forsknings- og utviklingssamarbeid med industrien. DNV er dermed en reell, internasjonalt ledende forsknings- og kunnskapsinstitusjon – nettopp den typen anker som forskningen om innovasjonsdistrikter.

Det er kort veistrekning mellom Høvikodden og Sandvika, men kollektivtrafikken har moderat hyppighet og E18 skiller de to områdene fra hverandre. Det gjør at man knapt kan betegne de to områdene som integrerbare i ett innovasjonsdistrikt. Høvik er nok i liten grad en node-kandidat. Området er lite, og DNV utgjør nærmest hele miljøet. Veritas-senteret fungerer som en relativt selvstendig campus, med egen vaktbod ved innkjøringen og egne matebusser til Skøyen og Sandvika – altså mer en innadventt enklave enn det åpne, porøse byområdet et innovasjonsdistrikt forutsetter. Til gjengjeld er DNV en svært verdifull spesialisert ankerinstitusjon. Den riktige rollen for Høvik er derfor å kobles på som et maritimt og energifaglig forskningsanker.

4.4 Bekkestua og Nordvest

Med 36 000 innbyggere er Bekkestua-området en viktig ressurs for de andre delene av Bærum og Bekkestua sentrum fungerer som et lokalt handels- og tjenestesenter med lavt innslag av kunnskapsintensive næringer. Bekkestua har egen T-banestasjon, en travel bussterminal og eget bibliotek, og har vokst til kommunens nest største senter med mindre restauranter og kjøpesentre. Det pågår en aktiv sentrumsutvikling der men det aller meste er rettet mot tjenester til beboerne. Av mer kunnskaps- eller teknologirettede aktører har vi identifisert blant annet Oslo International School, Norges Toppidrettsgymnas, inspeksjonsselskapet Dacon og tetningsteknologiselskapet Roxtec. Et lite, men interessant innslag er klimateknologi: Inherit Carbon Solutions arbeider med en varig og naturvennlig løsning for karbonfjerning, registrert som et forsknings- og utviklingsselskap i Østerås-området. Samlet finnes det ingen klynge, forskningsinstitusjon eller inkubator. Aktiviteten er spredt og lokalt orientert.

Nordvest-området er arealmessig det største området og er først og fremst et boligområde. Næringslivet teller i underkant av 600 aktive bedrifter spredt jevnt over mange bransjer, uten en tydelig næringsprofil og med lite aktivitet i de mest kunnskapsintensive næringene. Vi finner noen helsemiljøer her. Martina Hansens Hospital er et av landets ledende sykehus innen planlagt ortopedisk kirurgi og revmatologi. Miljøet her driver reell forskning: det pågår flere forskningsprosjekter innen ortopedi og revmatologi, dels som doktorgradsarbeider og dels i nasjonale og internasjonale forskningsnettverk. Det er også en viss helseinnovasjon her – hospitalets eHelse/IKT-avdeling arbeider med digitalisering og eHelse. Utfordringen er tilgjengelighet.

Disse to områdene egner seg i liten grad som innovasjonsdistrikter. Ingen av områdene har den kritiske massen av kunnskapsintensivt næringsliv, det forskningsankeret eller det gründer- og innovasjonsmiljøet et innovasjonsdistrikt forutsetter.

5 Samlet vurdering for Bærum

Bærum har åpenbart et potensial til å transformere næringsintense områder til et innovasjonsdistrikt, men det krever innsats og planlegging. Lysaker og Fornebu utgjør et av landets tyngste konsentrasjoner av kunnskaps- og teknologibedrifter. Lysaker alene har om lag 20 500 sysselsatte i privat sektor og rundt 1 200 aktive bedrifter, om lag en fjerdedel av alle bedriftene i utvalget. Sammen står Lysaker og Fornebu for over 80 prosent av verdiskapingen i områdene. Dette er ikke et område som må bygge en kritisk masse fra bunnen av – den er allerede der.

Næringslivet i korridoren er gjennomgående mer produktiv enn både Oslo og landet for øvrig, og det innoveres mer. Lysaker har hatt en årlig vekst i verdiskaping på rundt 30 prosent siden 2015, raskere enn samtlige referanseområder. Veksten drives først og fremst av økt produktivitet, ikke av flere ansatte, noe som tyder på et stadig mer verdiskapende næringsliv. Arbeidsstyrken har et høyt utdanningsnivå, og distriktet kan tilby et stort utvalg kompetansesarbeidsplasser – nettopp den talenttilgangen litteraturen fremhever som avgjørende.

Områdene har mye FoU-aktivitet i bedrifter. Fornebu har samtidig kommunens yngste og mest dynamiske næringsliv, der om lag en tredel av bedriftene er etablert etter 2019, og flere av de store aktørene driver egne inkubatorer og akseleratorer. Private investorer retter mye oppmerksomhet mot disse områdene.

Sandvika, Lysaker og Fornebu henger tett sammen kollektiv-messig. Toget binder Sandvika og Lysaker sammen på fem–sju minutter, og mellom Lysaker og Fornebu blir reisetiden kort etter 2029. Innenfor dette området fungerer arbeidsmarkedet i praksis som ett sammenhengende marked. Når Fornebubanen etter planen åpner i 2029, knyttes Lysaker og Fornebu direkte til Skøyen, Majorstuen og resten av T-banenettet, med rundt 12 minutter fra Majorstuen til Fornebu. Dette styrker koblingen mot Oslo ytterligere.

Eiendomsaktørene har lagt omfattende planer for videre utvikling. På Lilleaker planlegger Mustad Eiendom «Lilleakerbyen», der CC Vest og dagens parkeringsdominerte uteområder skal transformeres til en åpen bystruktur med gater, torg og en blanding av bolig og næring. Fra 2028 er Statkraft-bygget ledig på Lysaker. På Fornebu finnes det også ledig areal, og Fornebuporten fungerer allerede som et multifunksjonelt bygg. Dette gjør at episentre med møteplasser og næringsarealer relativt lett kan etableres.

Det er et problem i dag at bedriftene er samlokalisert mange steder, men ikke nødvendigvis koblet. Den store FoU-aktiviteten foregår i stor grad internt i de store selskapene og i samarbeid med eksterne universiteter – ikke gjennom lokalt samspill i området. Et distrikt blir likevel ikke en innovasjonsmotor for etablerte bedrifter, gründere og kunnskapsmiljøer faktisk deler og samarbeider. Her er det et tydelig uutnyttet potensial. Fornebu har et spredt næringsliv, er i mindre grad tilrettelagt for gående og syklende, og mangler i dag et naturlig kollektivt knutepunkt. Å binde delområdene sammen beskrives som en stor utfordring.

Den store utfordringen er fraværet av en akademisk ankerinstitusjon. Verken Lysaker eller Fornebu har en tydelig kobling til et universitet eller en forskningsinstitusjon. Litteraturen fremhever ankerinstitusjoner – universiteter, forskningsmiljøer og sykehus – som selve grunnfjellet et distrikt bygges på, fordi de leverer en talentpipeline og trekker til seg bedrifter. Samtidig er dette Bærums kanskje største mulighet: Oslo-regionen mangler et sterkt teknisk universitet, og en slik institusjon ville passe godt sammen med de teknologitunge miljøene på Lysaker og Fornebu. Vi anser det klart sterkeste trekket fra Bærums side å begynne forberedelsene til å etablere en teknisk høyskole på Lysaker eller

Fornebu, med ambisjon om å bli et eldende teknologiuniversitet med fokus på IT og KI. Har kan man starte samarbeid med aktører som Høyskolen Kristiania, USN eller eventuelt utenlandske institusjoner som Chalmers eller IT-universitetet i København.

Selv om Fornebu og Lysaker i dag mangler en fysisk universitetsinstitusjon betyr ikke dette at området mangler kunnskaps- og FoU-miljøer. Flere av de største selskapene i områdene, som DNV (Høvik), Equinor, Telenor, Cognite og aktørene i Aker-systemet, har stor innomhus FoU-aktivitet. Det finnes også eksempler på samarbeid på tvers av disse selskapene, blant annet mellom ABB, Equinor, Aker BP og Telenor/Aker-systemet. Samarbeidene er i dag hovedsakelig uformelle.

Bærum kommune har etablerte samarbeidsavtaler med NTNU, OsloMet, VID vitenskapelige høyskole og USN, som gir tilgang til fagmiljøer og studentressurser uten krav om fysisk tilstedeværelse.²⁷ Dersom også Fridtjof Nansens Institutt, samt eksterne institutter som SINTEF, NORCE og BI regnes med, fremstår kunnskapsgrunnlaget som sterkt i området. Utfordringen ligger dermed mindre i mangel på akademia, og mer i hvordan eksisterende kunnskapsmiljøer kobles tettere til næringslivet i områdene.

Dagens mangel på et episenter med møteplasser, åpne testfasiliteter, konferanselokaler og uformelle møteplasser er reell, selv om Fornebuporten ligner en del på dette. Med en voksende undervisningsinstitusjon på plass, vil et slikt episenter kunne fylles med innhold og kunnskapsdynamikk.

Forskningen er entydig på at et distrikt ikke organiserer seg selv: det må finnes én tydelig, koordinerende hovedaktør, og etableringen må være forankret i lokale, regionale og nasjonale strategier. I dag finnes ingen slik samlande aktør for Bærum-korridoren, og kommunens rolle og virkemiddelbruk er ikke avklart.

Kravet er at distriktets sentrum eller node ligger der næringslivet er mest aktivt, der det er kort vei til Oslo og til andre deler av Bærum, og helst der det finnes ledige lokaler. Vurdert mot alle tre kriteriene peker **Lysaker** seg ut som den naturlige noden. På det første kriteriet er Lysaker det klart mest aktive næringsområdet, med flest bedrifter, mer enn halvparten av samlet verdiskaping og den sterkeste veksten. På det andre er Lysaker det mest sentrale punktet i hele korridoren: stasjonen kobler området til tog, buss og E18, ligger tre–fire minutter fra Fornebu og fem–sju minutter fra Høvik og Sandvika, og knyttes direkte til Oslo gjennom toget i dag og Fornebubanen fra 2029. På det tredje kriteriet gir Lilleakerbyen og de planlagte byggeprosjektene nær Lysaker stasjon et konkret grunnlag for nye, transformerbare arealer, selv om Fornebu isolert sett har mest ledig areal.

Fornebu er det sterkeste komplementære området, med spesialisert tyngde, ledig areal og rask boligvekst, men trekkes i dag ned av spredt struktur og svakere intern kollektivdekning fram til banen åpner. Den mest robuste strategien er derfor å forankre noden ved Lysaker stasjon og utvikle Lysaker og Fornebu som ett sammenhengende distrikt langs fjordkorridoren. En akse som etter Fornebubanens åpning i praksis vil fungere som ett innovasjonsdistrikt. Sandvika og Høvik kan kobles på som forgreninger, mens Bekkestua, Nordvest og særlig Rud ligger utenfor den funksjonelle kjernen.

²⁷ Bærum kommune (2021). Samarbeid med NTNU. Tilgjengelig [her](#).

Vedlegg

5.1 Kjente innovasjonsdistrikter

Listen over innovasjonsdistrikter i verden begynner å bli lang. Vi ser at aktørene i slike distrikter klarer å skape nye løsninger, teknologier og tjenester langt oftere enn andre steder (Katz & Wagner, 2014). De blir motorer for nærings- og samfunnsutvikling, både nasjonalt og internasjonalt. Vi har valgt å se nærmere på fire av disse distriktene.

Tabell 0-1: Kort beskrivelse av innovasjonsdistrikt i andre land

Innovasjonsdistrikt	Beskrivelse (noen sentrale momenter)
Kendall Square, Boston²⁸	• The Boston Waterfront Innovation District ble etablert i 2010 • Området består av verdensledende bedrifter og utdannings- og forskningsinstitusjoner slik som Massachusetts Institute of Technology (MIT), Fraunhofer Center for Sustainable Energy Prosess, Pfizer og Google. I tillegg er det kort avstand til Harvard University og Massachusetts General Hospital • Det var borgemesteren som initierte utviklingen av området som et innovasjonsdistrikt • Aktørene står selv for planlegging og realiseringen av planene av egne eiendommer
Copenhagen Science city²⁹	• Profil innen ren teknologi (clean-tech), IKT, helseteknologi og livsvitenskap • Området består av utdannings- og forskningsinstitusjoner som København Universitets Sundhets og naturvitenskaplige fakultet, samt Rikshospitalet, Metropol, forskerparkene COBIS og Symbioen • København kommune medfinansierte sekretariatet ut 2018. Den videre utviklingen av området skal skje gjennom å se næringsutvikling og byplanlegging sammenheng • Infrastruktur som gjør det enkelt å forflytte seg innenfor distriktet. Attraktive fritids- og boligområder i kort avstand
Grand Canal, Dublin³⁰	• Initiativet startet i 2018 med Trinity College Dublin i spissen • Området består blant annet av Trinity College Dublin, multinasjonale selskaper som Google og Meta og andre forsknings- og utdanningsinstitusjoner • Ønsker blant annet å danne et innovasjonssenter på 5500 kvadratmeter med plass til start-ups, forskningsaktive bedrifter og møteplasser for å samle innovasjonsmiljøet i Dublin. I tillegg til et nytt offentlig torg med kafé og sitteplasser og et aktivitetsprogram for folk som jobber og bor i lokalsamfunnet.
Beerscheba, Tel Aviv³¹	• Initiativet ble satt i gang i 2018 og er det første innovasjonsdistriktet i Israel • Området består i dag av ledende universiteter med over 20 000 studenter, teknologibedrifter med over 2500 utviklere og sykehus med rundt 4500 ansatte. I tillegg vil det snart bli koblet med nytt et senter for telekommunikasjon for forsvarssektoren • Infrastruktur som gjør det enkelt å forflytte seg innenfor distriktet. Attraktive fritids- og boligområder i kort avstand

²⁸ <https://kendallsquare.org/>

²⁹ <https://copenhagensciencecity.dk/>

³⁰ <https://www.tcd.ie/innovation-district/manifesto.pdf>

³¹ <https://forbes.co.il/e/for-the-first-time-in-israel-an-innovation-district-will-be-built-in-beer-sheva/>

5.2 Geografisk avgrensning

Analyseområdene i denne rapporten er avgrenset ved bruk av postnummer, i motsetning til 2022-rapporten, som benyttet en kombinasjon av kommunegrenser og skjønnsmessige justeringer på gatenivå. Tabellen under viser hvilke postnummer som inngår i hvert av de seks analyseområdene.

Tabell o-2: Analyseområder. Kilde: Menon Economics

Analyseområde	Postnummer	Poststed
Sandvika	1336	Sandvika
Sandvika	1337	Sandvika
Sandvika	1338	Sandvika
Sandvika	1365	Blommenholm
Sandvika	1351	Rud
Nordvest	1339	Vøyenenga
Nordvest	1346	Gjettum
Nordvest	1348	Rykkinn
Nordvest	1349	Rykkinn
Nordvest	1350	Lommedalen
Nordvest	1353	Bærums Verk
Nordvest	1354	Bærums Verk
Bekkestua	1344	Haslum
Bekkestua	1356	Bekkestua
Bekkestua	1357	Bekkestua
Bekkestua	1359	Eiksmarka
Bekkestua	1361	Østerås
Bekkestua	1362	Hosle
Lysaker	1358	Jar
Lysaker	1366	Lysaker
Lysaker	1368	Stabekk
Lysaker	1369	Stabekk
Fornebu	1360	Fornebu
Fornebu	1364	Fornebu
Fornebu	1367	Snarøya
Høvik	1363	Høvik
Høvik	1311	Høvikodden

Postnummergrensene er hentet fra Kartverkets adresseregister (Geonorge) og er konsentrert ut fra faktiske adressepunkter, ikke administrative grenser. Grensen mellom to postnummer kan derfor i praksis gå tvers gjennom et område med sammenhengende bebyggelse eller næringsvirksomhet. Fornebu og Lysaker er i denne rapporten to adskilte analyseområder, men grensen mellom dem er i

praksis lite entydig, og områdene vokser stadig mer inn i hverandre. Først og fremst er analyseområdene i denne rapporten avgrenset etter postnummer, som er en administrativ inndeling bygget opp fra adressepunkter, ikke funksjonelle eller bymessige grenser. Dels er det en reell observasjon: teleplan-området, som fysisk ligger i grenseområdet og gjerne oppfattes som en del av Fornebu, er registrert med postnummer 1366 Lysaker.

Fra et nærings- og innovasjonsperspektiv fungerer Lysaker og Fornebu i økende grad som ett sammenhengende arbeidsmarkeds- og næringsområde, selv om det fra et nabolagsperspektiv er tydelige forskjeller mellom stedene. Soneinndelingen i denne rapporten bør derfor leses som en påstand om at områdene fungerer atskilt. Med Fornebubanen og Vestre lenke på plass i 2029, vil koblingen styrkes ytterligere.

Lilleaker er ikke inkludert som eget analyseområde i denne rapporten. Området ligger i sin helhet i Oslo kommune, på motsatt side av Lysakerelven, og faller dermed utenfor avgrensningen til de seks analyseområdene, som er begrenset til postnummer innenfor Bærums kommunegrenser. Dette til for at Lilleaker i praksis fungerer tett sammen med Lysaker som ett næringsområde, og at Mustad Eiendom selv omtaler Lilleakerbyen som en integrert del av utvikling på Lysaker-siden. Avgrensningen er dermed en konsekvens av den administrative kommunegrensen, ikke et uttrykk for at Lilleaker mangler funksjonell tilknytning til Lysaker.

5.3 Justering av sentrale selskapers geografiske plassering

For fem selskaper med virksomhet i grenseområdet mellom et av Lysaker-postnumrene og Fornebu er den formelle postnummertilhørigheten justert, etter dialog med oppdragsgiver. Selskapene har sin funksjonelle tilknytning til Fornebu, selv om registrert forretningsadresse ligger i postnummeret for Lysaker. Disse selskapene er derfor plassert i Fornebu i denne analysen, og omfatter følgende:

Tabell 0-3: Manuelle selskapsjusteringer fra Lysaker til Fornebu. Kilde: Menon Economics

Selskapsnavn	Organisasjonsnummer
Aker BP ASA	989 795 848
Hent AS	990 749 655
Cognite AS	918 274 758
Falkor AS (tidligere Kongsberg Digital AS)	916 981 880
Norwegian Air Shuttle ASA	965 920 358

For Norwegian Air Shuttle ASA er tilhørigheten mindre entydig enn for de øvrige fire selskapene. Selskapets lokaler er plassert i Oksenøyveien 3 som befinner seg på Lysaker. I tråd med Norwegian Air Shuttles egen beskrivelse av hovedkontorets plassering, plasserer vi selskapet på Fornebu.³²

³² Norwegian (u.d.). Selskapet. Tilgjengelig [her](#).